

2023/4. HÉT

NAK PIACI ÉS ÁRINFORMÁCIÓK

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA PIACFIGYELŐ HÍRSZOLGÁLATA

Növénytermesztés

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Agrárközgazdasági
Intézet

KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Tagunk!

A [Nemzeti Agrárgazdasági Kamara](#) (NAK) legfontosabb feladata, hogy hasznos és értékteremtő szolgáltatásokkal segítse tagjait. Ezek egyike piacfigyelő hírszolgálatunk, a NAK Piaci és Árinformációk.

Heti rendszerességgel frissülő összeállításunk célja, hogy hozzájáruljunk tagjaink magas színvonalú, naprakész informáltságához és ezen keresztül megalapozott üzleti döntéseihez. Kiadványunkban ágazatonként rendszerezve nyújtjuk át Önnek az adott hétre vonatkozó legfrissebb piaci és szakmai információkat – külön a növénytermesztési és az állattenyésztési szektorra.

Felhívom figyelmét, hogy a korábban megjelent összeállítások is folyamatosan elérhetők a NAK honlapján található [archívumban](#).

Őszintén remélem, hogy kiadványunkkal hasznos segítséget tudunk Önnek nyújtani munkájához, vállalkozása sikerességéhez. Visszajelzéseit, javaslatait szívesen fogadjuk a piac@nak.hu e-mail címre.

Üdvözlettel:
Györfy Balázs

TARTALOMJEGYZÉK

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	4
BÚZA	5
KUKORICA	10
EGYÉB GABONAFÉLÉK	14
NAPRAFORGÓMAG	16
REPCEMAG	18
SZÓJA	22
BURGONYA	24
GYÜMÖLCS	25
ZÖLDSÉG	27
SZŐLŐ	29
BOR	30
ERDŐGAZDÁLKODÁS	33
TERMŐFÖLD ÉS VÍZGAZDÁLKODÁS	34
TÁPANYAGELLÁTÁS	36
VETŐMAG	38
NÖVÉNYVÉDELEM	39
AGROTECHNIKA	41
MALOM- ÉS SÜTŐIPAR	43
TAKARMÁNYIPAR	44
CUKORIPAR	45
ITALGYÁRTÁS	46
AGRÁRÁGAZAT ÁLTALÁBAN	47
ÉLELMISZERIPAR ÁLTALÁBAN	49
ÉLELMISZER-KERESKEDELEM	50

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

AKI	Agrárközgazdasági Intézet
AKI PÁIR	Agrárközgazdasági Intézet Piaci Árinformációs Rendszer
BÉT	Budapesti Értéktőzsde
CME/CBOT	Chicago Mercantile Exchange, Chicago Board of Trade (<i>Chicagói Árutőzsde</i>)
EU	European Union (<i>Európai Unió</i>)
AM	Agrárminisztérium
FN-bor	Földrajzi jelzés nélküli bor
FOB	Free on board (<i>költségmentesen a hajó fedélzetére</i>)
HNT	Hegyközségek Nemzeti Tanácsa
IGC	International Grains Council (<i>Nemzetközi Gabonatanács</i>)
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
LIFFE	London International Financial Futures and Options Exchange (<i>Londoni Nemzetközi Határidős és Opció Tőzsde</i>)
Euronext/MATIF	Marché à terme d'Instruments Financiers (<i>Párizsi Árutőzsde</i>)
MNB	Magyar Nemzeti Bank
MTI	Magyar Távirati Iroda
OEM-bor	Oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott bor
OFJ-bor	Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor
USDA	United States Department of Agriculture (<i>az Amerikai Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma</i>)
WUWM	World Union of Wholesale Markets (<i>a Világ Nagybani Piacainak Szövetsége</i>)

BÚZA

MÉLYREPÜLÉSBEN A BÚZA ÁRA, NOHA AZ UKRÁN KÉSZLET KIFOGYÓBAN (mezoahir.hu, január 19.)

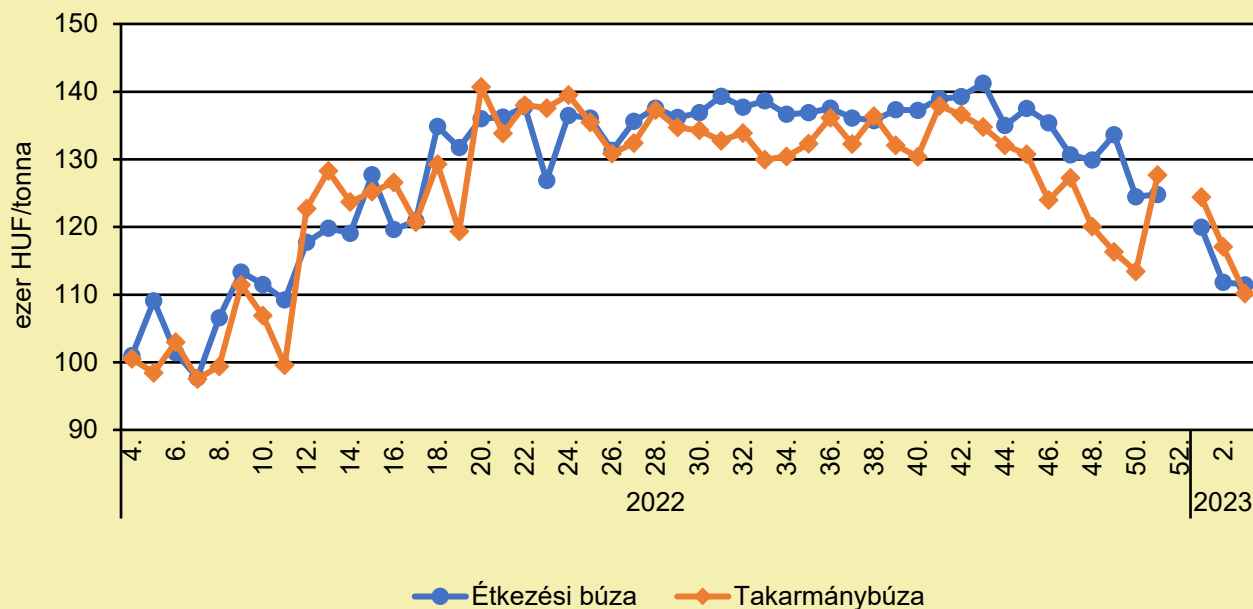
A gabonafolyosó márciusban esedékes bezárulása előtt az ukrán kereskedők a lehető legtöbb terményt szeretnék kijuttatni az országból. ezért a malmi búza felvásárlási árát tonnánként 5 dollárral 215–255 dollárra emelték, a takarmánybúza ára viszont a jelentős kínálat miatt, a 195-205 dolláros szinten maradt. A szárazföldi utakon továbbra is 212 dollárt ér a határra szállított ukrán búza, míg vízen 265 dollárt. Júliustól mostanáig Ukrajna közel 9 millió tonna búzát exportált (tavaly ilyenkor 16,3 millió tonnát). Elemzői várakozások szerint még több mint 4 millió tonna vár kivitelre. Az előrejelzések szerint 2023-ban az ukrán búzatermés a jelenlegi szezonhoz képest 21-ről 12-14 millió tonnára csökken, mivel a vetésterület a hadműveletek miatt 71 százalékkal kisebb lett a tavalyinál (3,8 millió hektár). Így a 2023/2024-es betakarítás után elképzelhető, hogy Ukrajna korlátozni fogja a kenyérgabona exportját. Az európai búzaárakon viszont leginkább a rekord nagyságú orosz készletek hatása látszik. A közösség országai júliustól mostanáig közel 18 millió tonna búzát szállítottak a külpiacokra, 6 százalékkal többet, mint tavaly ilyenkor. A lágybúza fő exportőre Franciaország, amely 7,5 millió tonnát adott el, Románia és Németország egyenként 2 millió tonnát, Lettország 1,6 millió, Litvánia pedig 1,4 millió tonnát. Az euró árfolyamának erősödése a dollárral szemben csökkenti az európai gabona versenyképességét a világpiacon, ezért is esik a tőzsdén a márciusi tételek értéke (290 euró/tonna), és a szeptemberi új termés is már csak 260 eurót ér tonnánként. Az USDA szakértői januári jelentésükben 36,5 millió tonnára emelték az EU-ból induló búzaexport nagyságát, azaz a szezon második felében még 18,8 millió tonna kiszállítását várják, ami szokatlan lenne az évnek ebben a szakaszában.

FORRADALMI FELFEDEZÉS JAVÍTHATJA A BÚZA HŐTŰRÉSÉT ÉS TERMŐKÉPESSÉGÉT (agroinform.hu, január 24.)

A farminguk.com hírportál beszámolója szerint, a Norwich-i székhelyű angol Earlham Intézet a világhírű mexikói CIMMYT Intézettel együttműködve, évtizedeken át vizsgálta a búzák hőtüresének fokozási lehetőségét. Anthony Hall professzor elmondta, hogy a búza nemesítése azért különösen fontos, mert ez a növény adja a globális kalóriefogyasztás 20 százalékát. Nem elég azonban azt látni, hogy az új fajtáknak milyen paramétereket kell teljesíteniük, hanem lehetőség szerint azt is figyelembe kell venni, hogy a termesztési feltételek változása milyen új követelményeket támaszt. A kutatócsoport azt is leszögezte, hogy az új fajták előállításához elengedhetetlenül szükséges a biodiverzitás fenntartása, amely az utóbbi években világszerte erősen beszűkült, és korlátozza a keresztezésre alkalmas fajták kiválasztását. A hőtüres javítása érdekében, a kutatók a mexikói Sonora sivatagban 149 búza-vonalat teszteltek. Mivel azonban az egzotikus fajtákkal való keresztezés nem kívánt tulajdonságok bevitelét is eredményezheti, ezért inkább azt a megoldást választották, hogy egyes vonalakba mexikói és indiai vadon élő, egzotikus rokonfajokból és tájfajtákból csak a DNS-t ültették be. A hőstressznek erősen kitett kísérletekben és keresztezésekben az eredmények azt mutatták, hogy a beépített, egzotikus DNS hatására a búzák hőtürese jelentősen javult, és ezzel együtt azok termőképessége közel 50 százalékkal emelkedett. Az egzotikus fajták DNS-ének beültetése és annak üzemi szintű elterjesztése forradalmi változást hozhat a búzák hőtüresének és terméseredményeinek fokozásában.

BÚZA

Az étkezési búza és a takarmánybúza termelői ára Magyarországon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

A búza termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

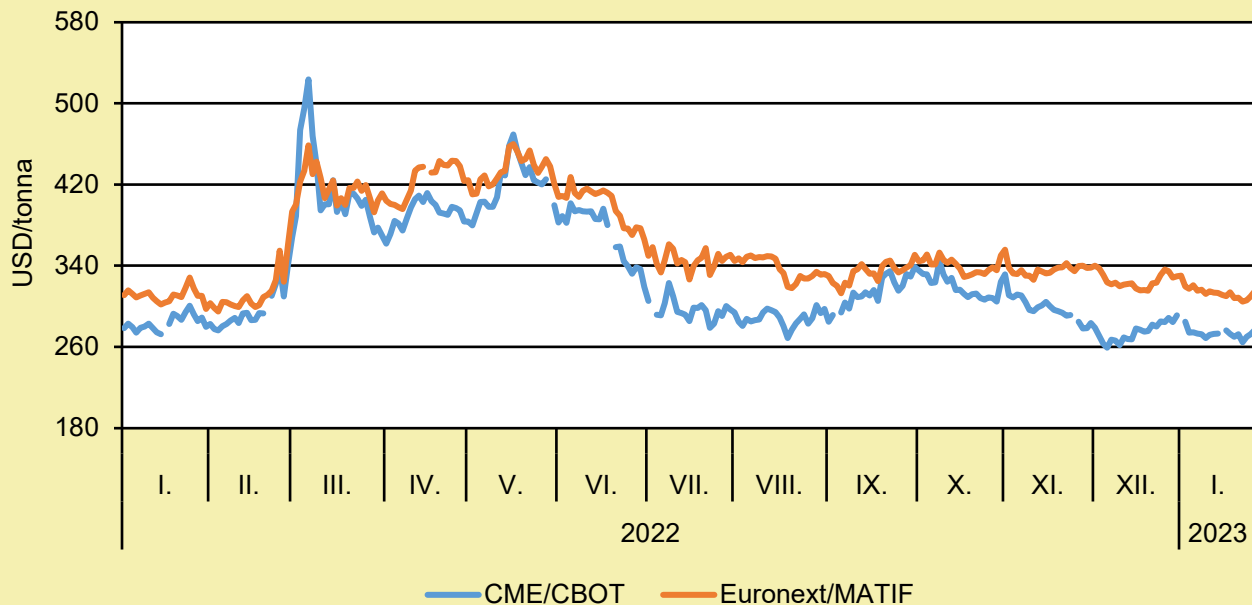
	2022. 3. hét	2023. 2. hét	2023. 3. hét	2023. 3. hét/ 2022. 3. hét (százalék)	2023. 3. hét/ 2023. 2. hét (százalék)
Étkezési búza	103 671	111 849	111 476	107,5	99,7
Takarmánybúza	98 855	117 104	110 163	111,4	94,1

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

BÚZA

A malmi búza legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2022–2023)

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF

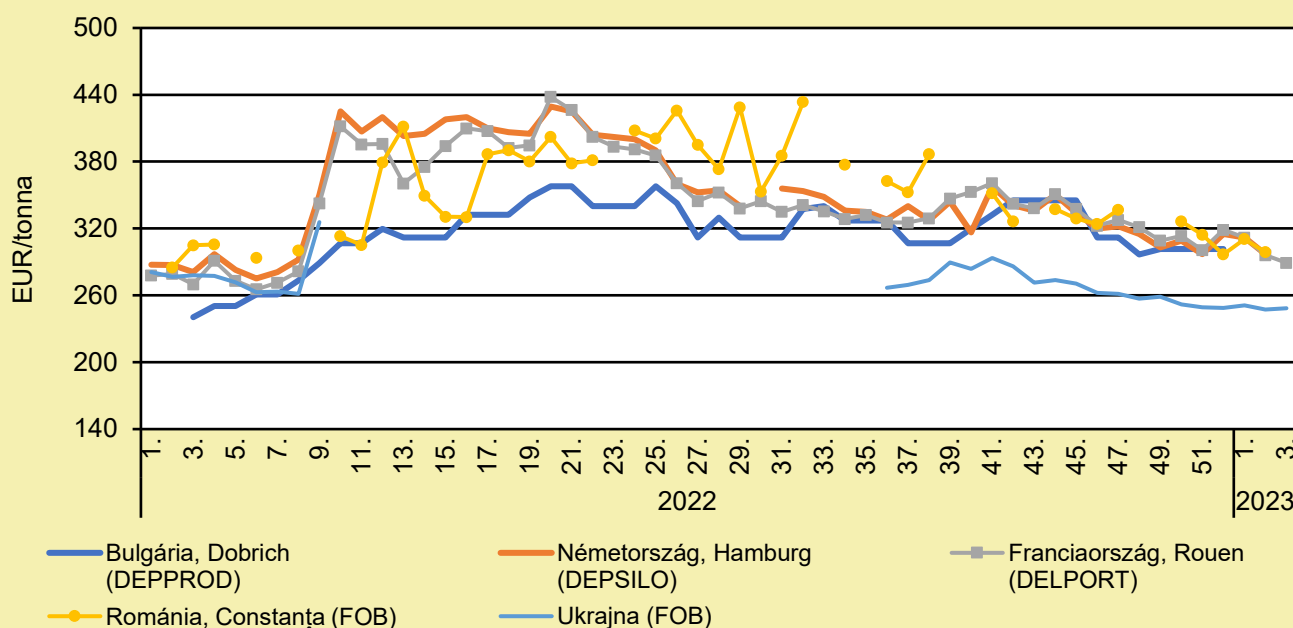
A malmi búza legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a chicagói és a párizsi árutőzsdén (USD/tonna)

	2022. 01. 26.	2023. 01. 19.	2023. 01. 26.	2023. 01. 26./ 2022. 01. 26. (százalék)	2023. 01. 26./ 2023. 01. 19. (százalék)
CME/CBOT	292	270	276	94,6	102,5
Euronext/MATIF	317	308	315	99,1	102,1

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF

BÚZA

A malmi búza nemzetközi ára (2022–2023)

Forrás: Európai Bizottság, IGC

A malmi búza nemzetközi ára (EUR/tonna)

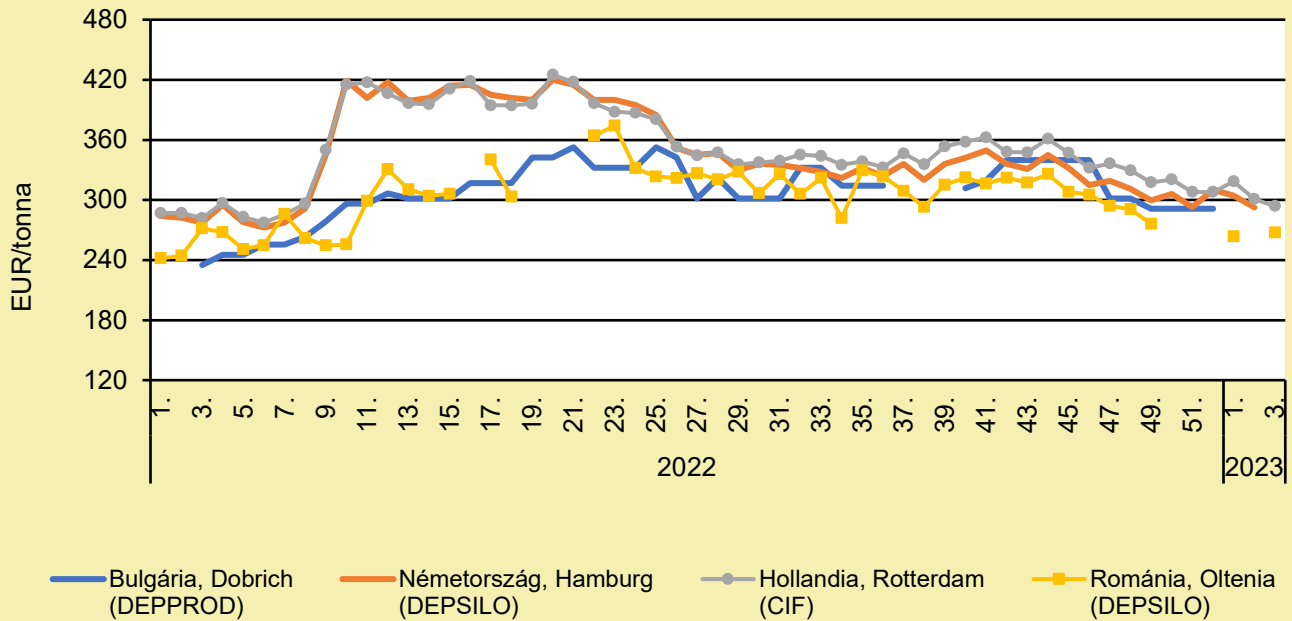
	2022. 51. hét	2022. 52. hét	2023. 1. hét	2023. 2. hét	2023. 3. hét
Bulgária, Dobrich (DEPPROD)	302	302	–	–	–
Németország, Hamburg (DEPSILO)	297	315	312	297	–
Franciaország, Rouen (DELPORT)	301	319	312	296	289
Románia, Constanța (FOB)	314	297	311	299	–
Ukrajna (FOB)	249	249	251	247	248

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DELPORT – a kikötőbe szállítva; FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajozási kikötő.

Forrás: Európai Bizottság, IGC

BÚZA

A takarmánybúza nemzetközi ára (2022–2023)

Forrás: Európai Bizottság

A takarmánybúza nemzetközi ára (EUR/tonna)

	2022. 51. hét	2022. 52. hét	2023. 1. hét	2023. 2. hét	2023. 3. hét
Bulgária, Dobrich (DEPPROD)	291	291	–	–	–
Németország, Hamburg (DEPSILO)	293	310	305	293	–
Hollandia, Rotterdam (CIF)	308	308	319	301	294
Románia, Oltenia (DEPSILO)	–	–	264	–	268

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; CIF – költség, biztosítás és fuvardíj (megnevezett rendeltetési kikötő).

Forrás: Európai Bizottság

KUKORICA

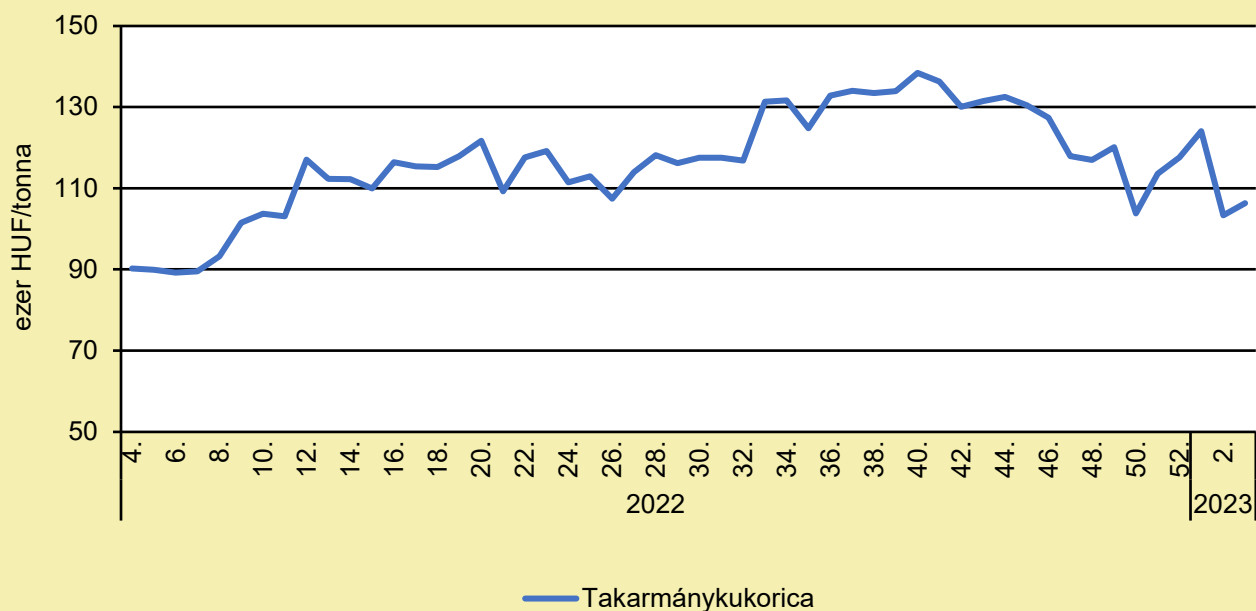
TÍZ HELYSZÍNEEN ZAJLOTT AZ ORSZÁGOS KUKORICA POSZTREGISZTRÁCIÓS FAJTAKÍSÉRLET

(NAK, január 24.)

A Gabonatermesztők Országos Szövetsége (GOSZ), a Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Termék Tanács (VSZT), valamint a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) tizenhatodik alkalommal publikálta a kukorica posztregisztrációs fajtakísérletek eredményét. A kísérletek célja, hogy az objektív eredmények birtokában a felhasználók kipróbált, megfelelő mennyiség és minőség elérésére képes fajták közül választhassanak. A fajtakísérletben 2022-ben összesen 43, a FAO 200, 300, 400 és 500 éréscsoportokba tartozó hibridet vizsgáltak, amelyeket a vetést megelőzően kódoltak, majd az ország tíz helyszínén (Bólyban, Gyulatanán, Hajdúböszörményben, Hanságligeten, Iregszemcsén, Jászboldogházán, Püskiben, Székkutason, Szombathelyen és Tordason) vetettek el. A szervezők a kísérleti helyszíneket évről évre bővítik, hogy az ország eltérő adottságú területeiről, minden régiójából érkezzenek adatok a kísérletbe. 2022-ben Hanságligettel bővült a kísérlet helyszíneinek köre. A kiértékelést az összes helyszín adatainak beérkezését követően a Nébih végezte. A jászboldogházi, a székkutasi és a hajdúböszörményi parcellákat rendkívül aszálykár, a gyulatanyai öntözött korai és középérésű éréscsoportot pedig az aszálykár következtében fellépő kiegyenlítetlenség miatt ki kellett zárni az értékelésből. Az éréscsoportok szemtermés eredményeinek megjelenítésekor a kísérleti helyeket is osztályozták az átlagtermés alakulása szerint. A kiadványban idén először adtak közre öntözött kísérleti eredményeket, amelyek Gyulatanáról és Püskiből származnak. Az öntözött és öntözetlen termőhelyek eredményeit külön-külön is összesítették, ennek alapján a hibridek teljesítménye abból a szempontból is értékelhetővé vált, hogy milyen módon viselkedtek kedvező és kedvezőtlenebb körülmények között. Takács Géza, a VSZT elnöke elmondta: a kukorica fajtakísérletek történetének legnehezebb termesztési szezonjában nyert objektív eredmények rendkívül hasznos visszajelzést adnak a gazdálkodók számára, mert a klímaváltozás miatt a jövőben is számíthatunk hasonlóan szélsőséges időjárásra. Petőházi Tamás, a GOSZ elnöke szerint az évekkel ezelőtt – komoly szakmai egyeztetést követően –, kidolgozott, jól átgondolt kísérleti módszertannak köszönhető, hogy a tavalyi viszontagságos évben is sikeres volt a fajtakísérlet, és az eredmények segítségül szolgálnak a gazdáknak a tervezéshez. Győrffy Balázs, a NAK elnöke hangsúlyozta: a tavalyi esztendőben óriási károkat szenvedtek el a növénytermesztők. Az aszály miatt a kukorica termőterületének mintegy harmadán, 280 ezer hektáron nem tudták a gazdák betakarítani a termést, vagy be kellett silózni a növényt. A fajtakísérleti eredményekre alapozva összeállított ajánlati fajtalista ezért is ad biztos támpontot a gazdák számára a fajtaválasztáshoz, hiszen látható, hogy melyek azok a növények, amelyek ilyen körülmények között is viszonylag jól teljesítenek. A kísérlet eredményeiről készült kiadvány [itt érhető el](#).

KUKORICA

A takarmánykukorica termelői ára Magyarországon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

A takarmánykukorica termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

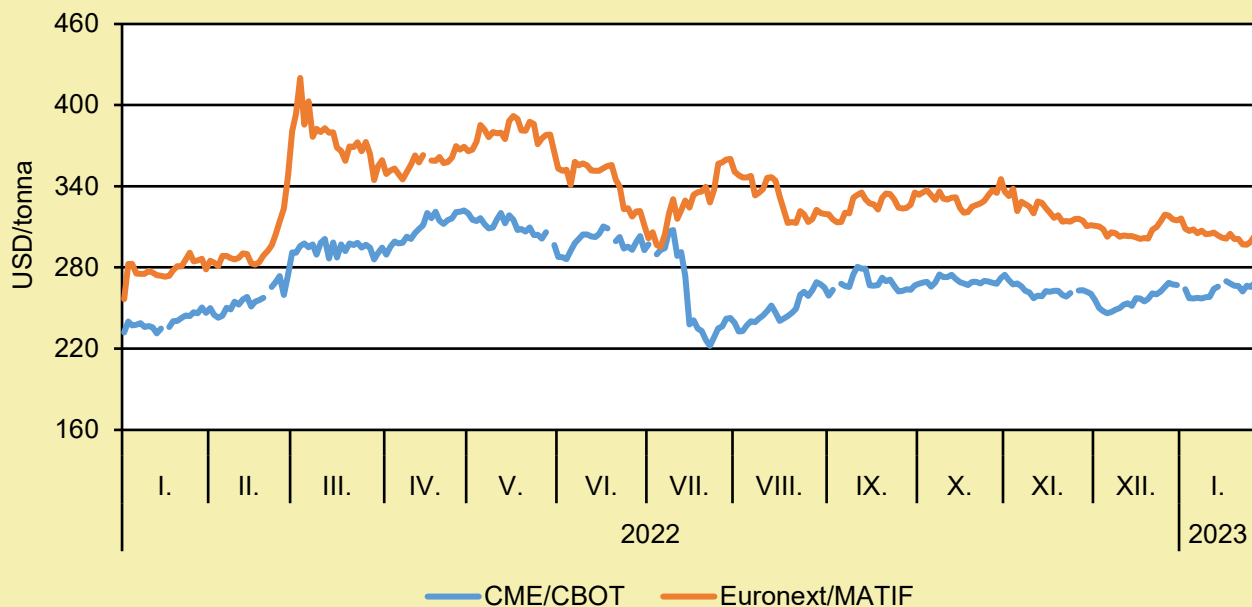
	2022. 3. hét	2023. 2. hét	2023. 3. hét	2023. 3. hét/ 2022. 3. hét (százalék)	2023. 3. hét/ 2023. 2. hét (százalék)
Takarmánykukorica	88 117	103 348	106 317	120,7	102,9

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

KUKORICA

A kukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói, és a párizsi árutőzsdén (2022–2023)

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF

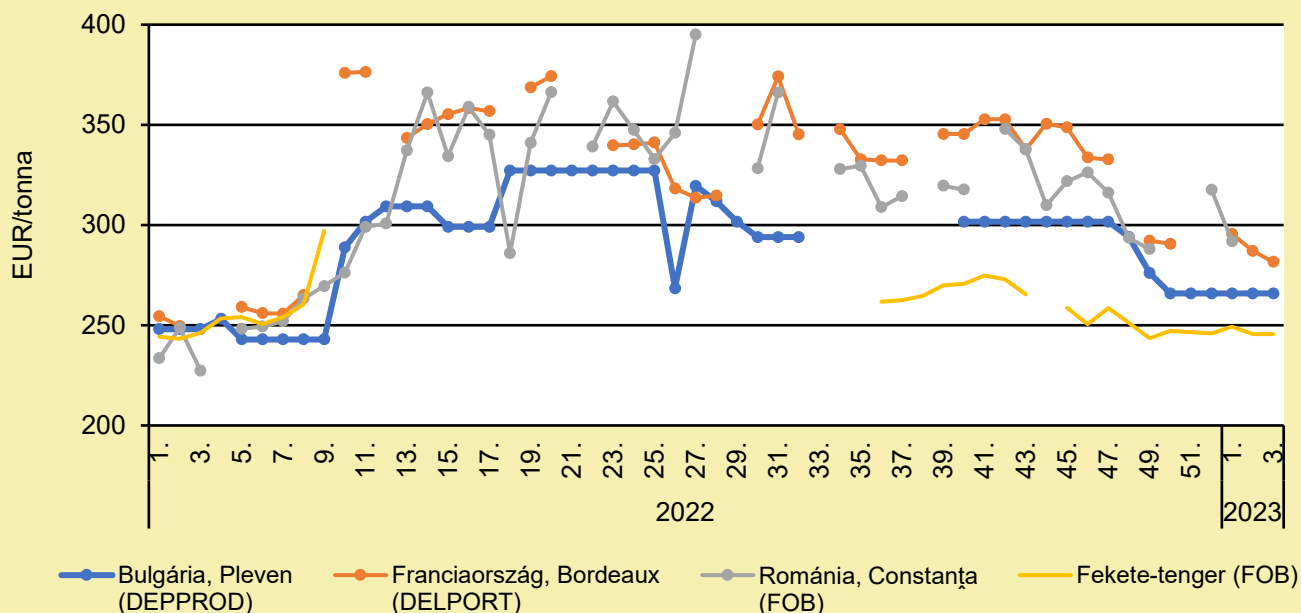
A kukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a chicagói, és a párizsi árutőzsdén (USD/tonna)

	2022. 01. 26.	2023. 01. 19.	2023. 01. 26.	2023. 01. 26./ 2022. 01. 26. (százalék)	2023. 01. 26./ 2023. 01. 19. (százalék)
CME/CBOT	247	267	269	108,8	100,8
Euronext/MATIF	284	301	303	106,7	100,8

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF

KUKORICA

A takarmánykukorica nemzetközi ára (2022–2023)

Forrás: Európai Bizottság, IGC

A takarmánykukorica nemzetközi ára (EUR/tonna)

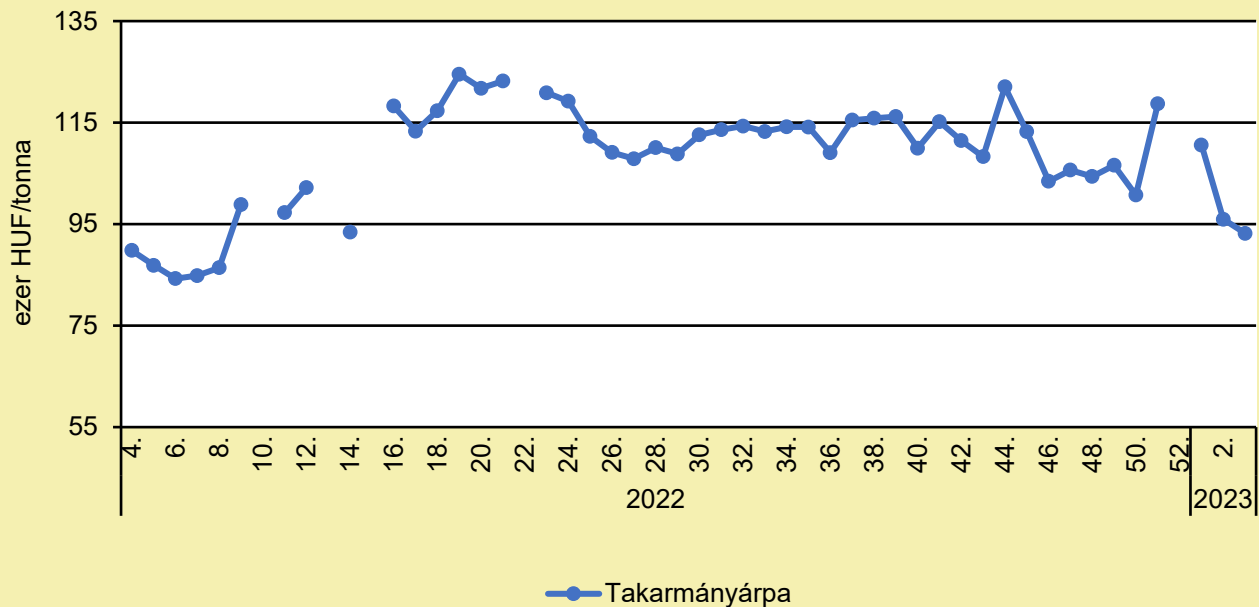
	2022. 51. hét	2022. 52. hét	2023. 1. hét	2023. 2. hét	2023. 3. hét
Bulgária, Pleven (DEPPROD)	266	266	266	266	266
Franciaország, Bordeaux (DELPORT)	–	–	296	287	282
Románia, Constanța (FOB)	–	318	292	–	–
Fekete-tenger (FOB)	247	246	249	246	246

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy szállítóeszközre pakolva; DELPORT – a kikötőbe szállítva; FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajozási kikötő.

Forrás: Európai Bizottság, IGC

EGYÉB GABONAFÉLÉK

A takarmányárpa termelői ára Magyarországon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

A takarmányárpa termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

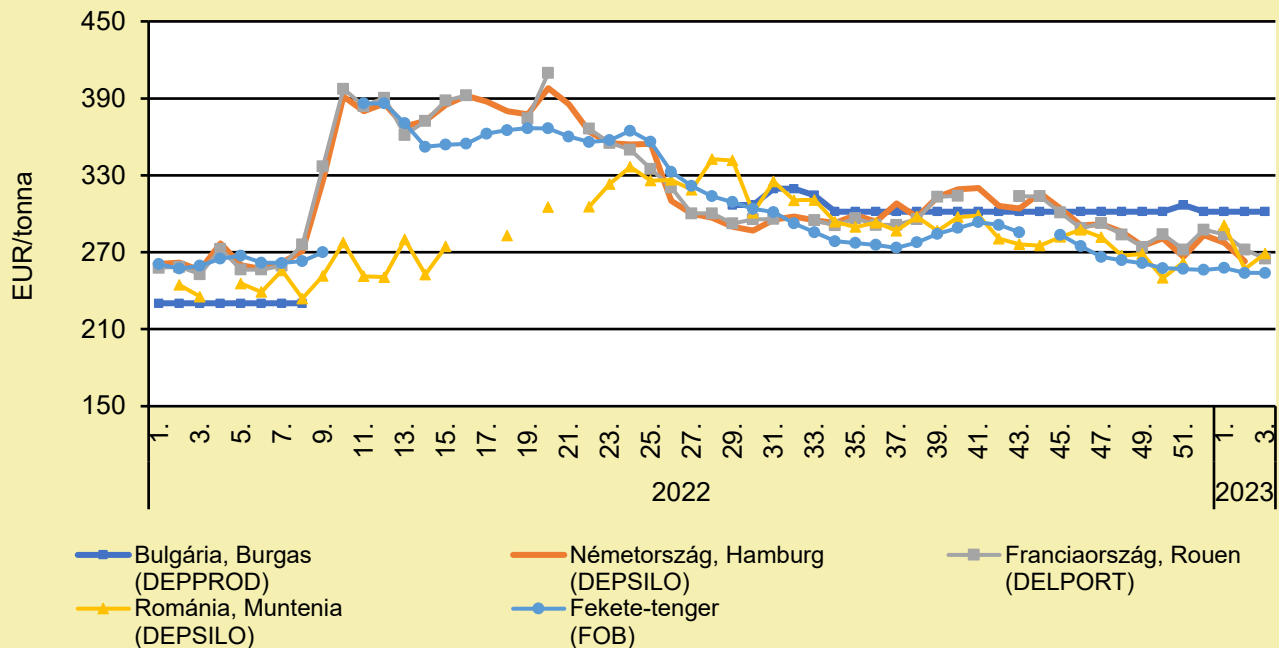
	2022. 3. hét	2023. 2. hét	2023. 3. hét	2023. 3. hét/ 2022. 3. hét (százalék)	2023. 3. hét/ 2023. 2. hét (százalék)
Takarmányárpa	88 306	95 980	93 196	105,5	97,1

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

EGYÉB GABONAFÉLÉK

A takarmányárpa nemzetközi ára (2022–2023)

Forrás: Európai Bizottság, IGC

A takarmányárpa nemzetközi ára (EUR/tonna)

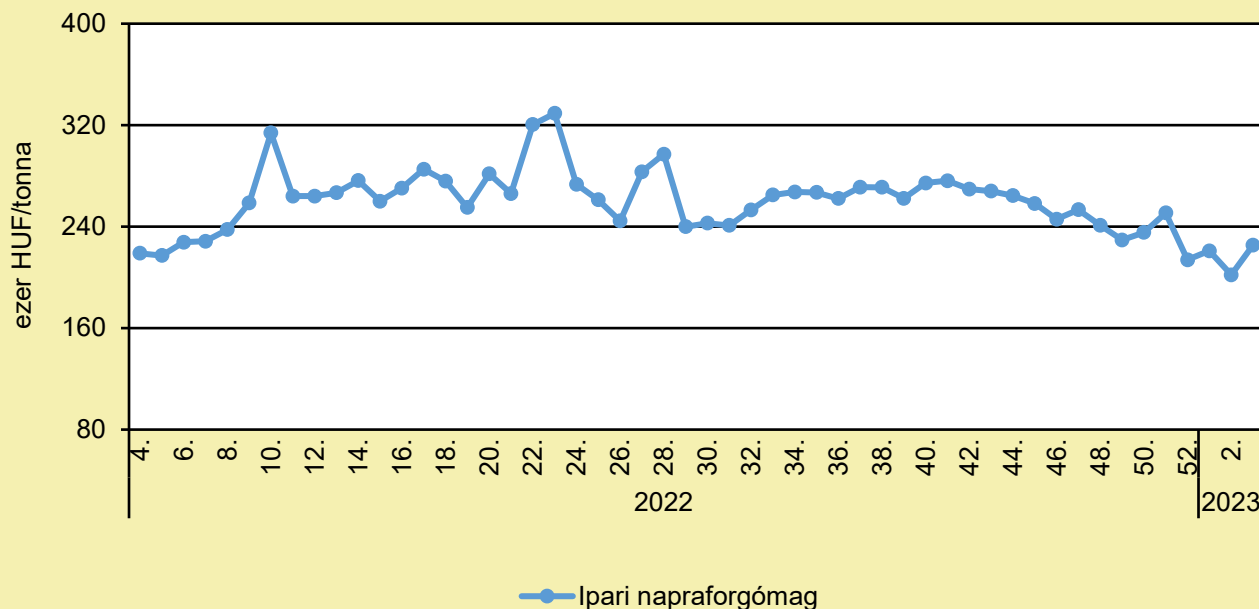
	2022. 51. hét	2022. 52. hét	2023. 1. hét	2023. 2. hét	2023. 3. hét
Bulgária, Burgas (DEPPROD)	307	302	302	302	302
Németország, Hamburg (DEPSILO)	267	284	278	263	–
Franciaország, Rouen (DELPORT)	272	288	284	272	265
Románia, Muntenia (DEPSILO)	262	–	291	257	269
Fekete-tenger (FOB)	257	256	258	254	254

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DELPORT – a kikötőbe szállítva; FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajozási kikötő.

Forrás: Európai Bizottság, IGC

NAPRAFORGÓMAG

Az ipari napraforgómag termelői ára Magyarországon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

Az ipari napraforgómag termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

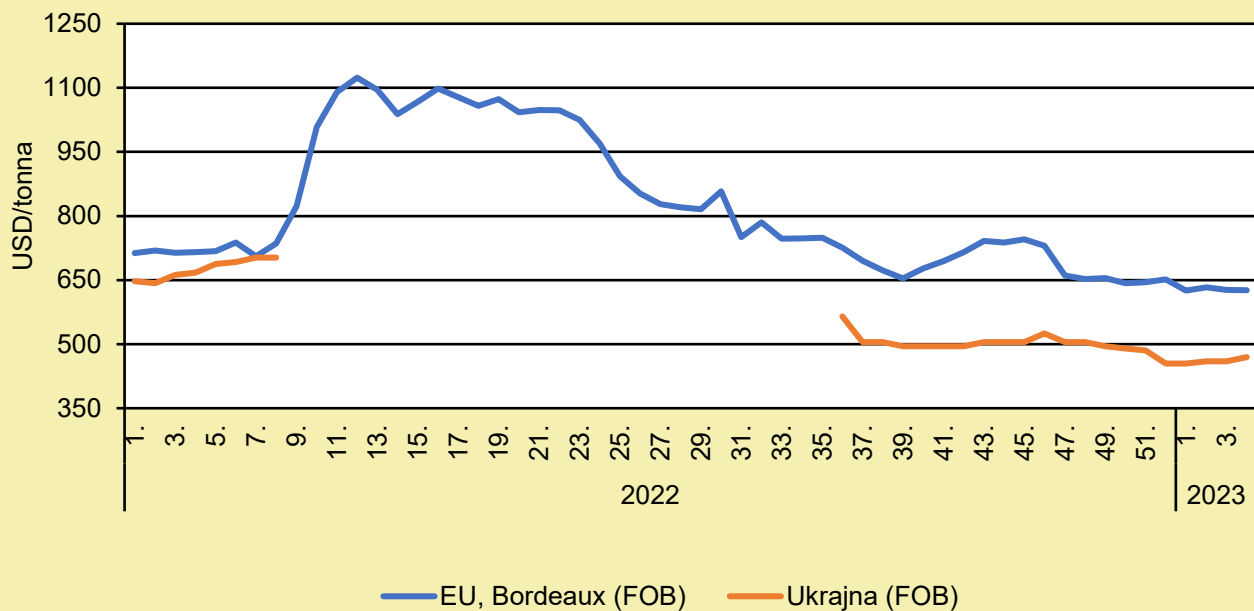
	2022. 3. hét	2023. 2. hét	2023. 3. hét	2023. 3. hét/ 2022. 3. hét (százalék)	2023. 3. hét/ 2023. 2. hét (százalék)
Ipari napraforgómag	216 552	201 993	225 454	104,1	111,6

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

NAPRAFORGÓMAG

A napraforgómag nemzetközi ára (2022–2023)

Forrás: IGC

A napraforgómag nemzetközi ára (USD/tonna)

	2022. 52. hét	2023. 1. hét	2023. 2. hét	2023. 3. hét	2023. 4. hét
EU, Bordeaux (FOB)	651	626	633	627	626
Ukrajna (FOB)	455	455	460	460	470

Megjegyzés: FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.

Forrás: IGC

REPCEMAG

KÉSZÜLJÜNK FEL IDŐBEN A REPCEORMÁNYOSOK ELLENI VÉDEKEZÉSRE

(magro.hu, január 20.)

Az éghajlatváltozás hatására, az elmúlt évtizedben gyakorivá vált az enyhe téli-kora tavaszi időjárás, ezért korán, már februárban elkezdődik a repceormányosok betelepedése, tojásrakása. A repceormányos (*Ceutorhynchus quadridens*) táblákra történő betelepedése már tavaly októberben elkezdődött a Dél- és Nyugat-Dunántúlon, valamint a Dél-Alföldön, azonban ekkor még tömeges populációt és tojásrakást sehol sem észleltek. A repceormányosok elleni korai védekezésre fel kell készülni, mivel már a repcetáblán telel át, és az imágók a tábla talajának 7-9 Celsius-fokra való tartós felmelegedését követően aktivizálódnak. Az imágók elleni védekezést haladéktalanul el kell kezdeni, amennyiben az előrejelzés céljából kihelyezett sárgatál és a sárgalap által fogott repceormányosok mennyisége három egymást követő napon eléri a 10-15 darabot, illetve megjelennek a növényeken.

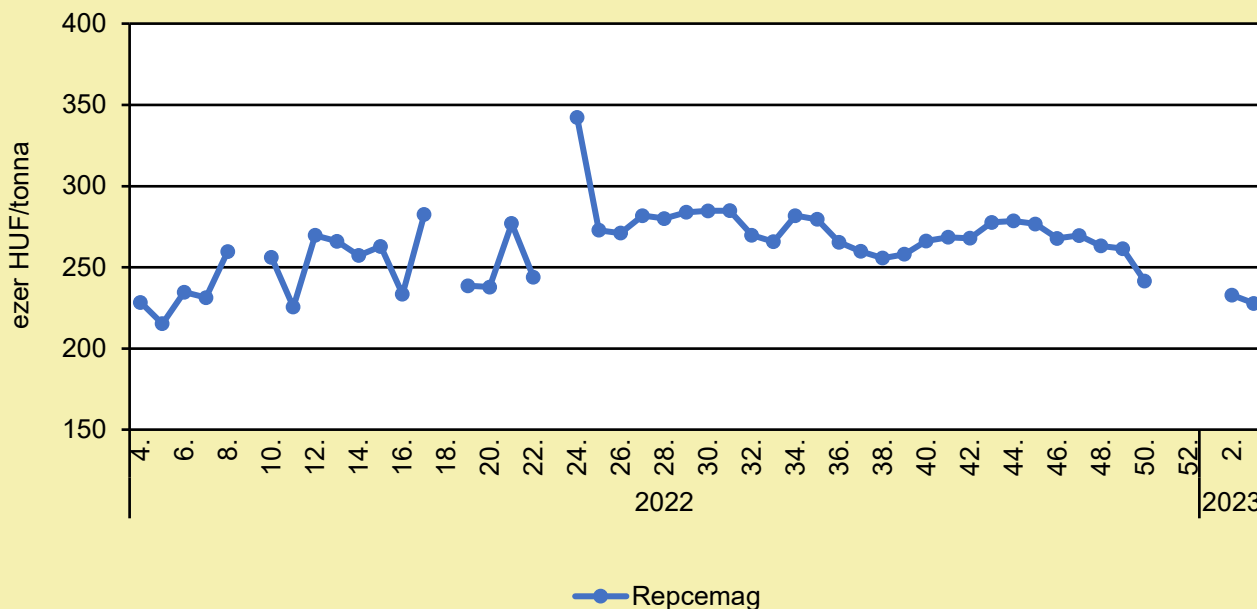
163 EZERNÉL JÁR AZ UKRÁN REPCE – MI LESZ ITT ARATÁS UTÁN?

(mezohir.hu, január 24.)

A piacot – mint minden esetben –, alapvetően a kereslet és kínálat viszonyai határozzák meg. A kereslet oldaláról Németország számít meghatározónak, míg a kínálatba az EU-n kívüli repcék és egyéb olajnövények is beleszólnak. A világ legnagyobb bioüzemanyag-termelője és -exportőre, Németország idén már nem használ pálmaolajat a bioüzemanyag-gyártásban, ami a repce árát meg kellene, hogy emelje. A 2030-ig tartó, középtávú időszakban viszont borítékolhatóan csökkeni fog az összes európai olajnövény dízelipari felhasználása, mivel a döntéshozók ki akarják vezetni az elsőgenerációs, élelmiszertermelésre alkalmas anyagokat a gyártásból. Ezt a nem újkeletű elhatározást némileg árnyalja az orosz–ukrán háború. Vajon az élelmiszer-biztonság vagy az üzemanyag-ellátás van-e nagyobb veszélyben Európában? A repce árára pillanatnyilag a leginkább az hat, hogy rekord nagyságú brazil szójatermés készül, illetve hamarosan betoppan a bőséges ausztrál repce. Negatívan hat az árakra az is, hogy az oroszok nem adták még el az idei, rekord nagyságú repcetermésből (4,6 millió tonna, +55% vs 2021) származó összes repceolajukat. Az ukrán repcemag keresleti árai is csökkennek. Január 23-án az ország nyugati határánál – Lengyelország felé – már csak 450 dollárt (163 ezer forint) adtak egy tonna repcéért. (Tavaly júliusban a magyar termelők még 280-300 ezer forintos áron tudták eladni a repcéjüket.) A párizsi tőzsdén is mélyrepülésben van a repce ára. A februári szállítású olajmag 523,5 eurót (207 ezer Ft) ér, míg a márciusi 527,5 eurót tonnánként. A tőzsdei alkuszok úgy vélik, aratás után ennél magasabb (530 euró körüli) ár-szintekre van kilátás. A kanadai tőzsdén szintén csökken a márciusi canola határidős jegyzése, január 23-án délben 812 kanadai dolláron, azaz 609 amerikai dolláron (220,5 ezer forint) áll az értéke. Itt a betakarítástól további árszelídülést vár a piac.

REPCEMAG

A repcemag termelői ára Magyarországon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

A repcemag termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

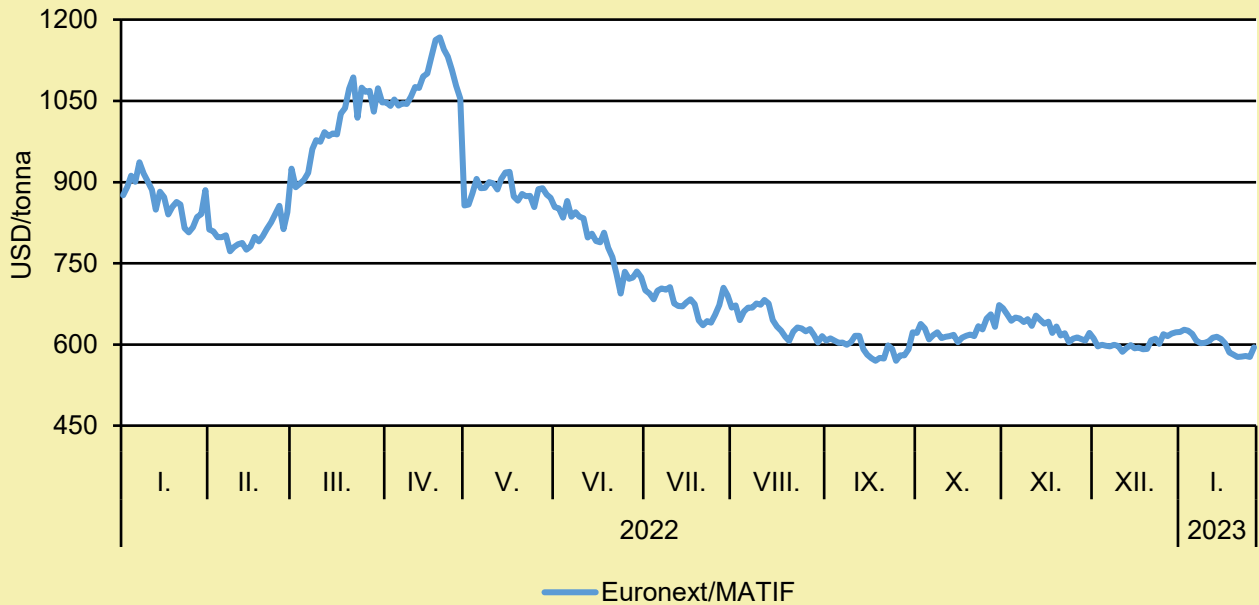
	2022. 3. hét	2023. 2. hét	2023. 3. hét	2023. 3. hét/ 2022. 3. hét (százalék)	2023. 3. hét/ 2023. 2. hét (százalék)
Repcemag	231 749	232 886	227 845	98,3	97,8

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

REPCEMAG

A repcemag legközelebbi határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2022–2023)

Forrás: Euronext/MATIF

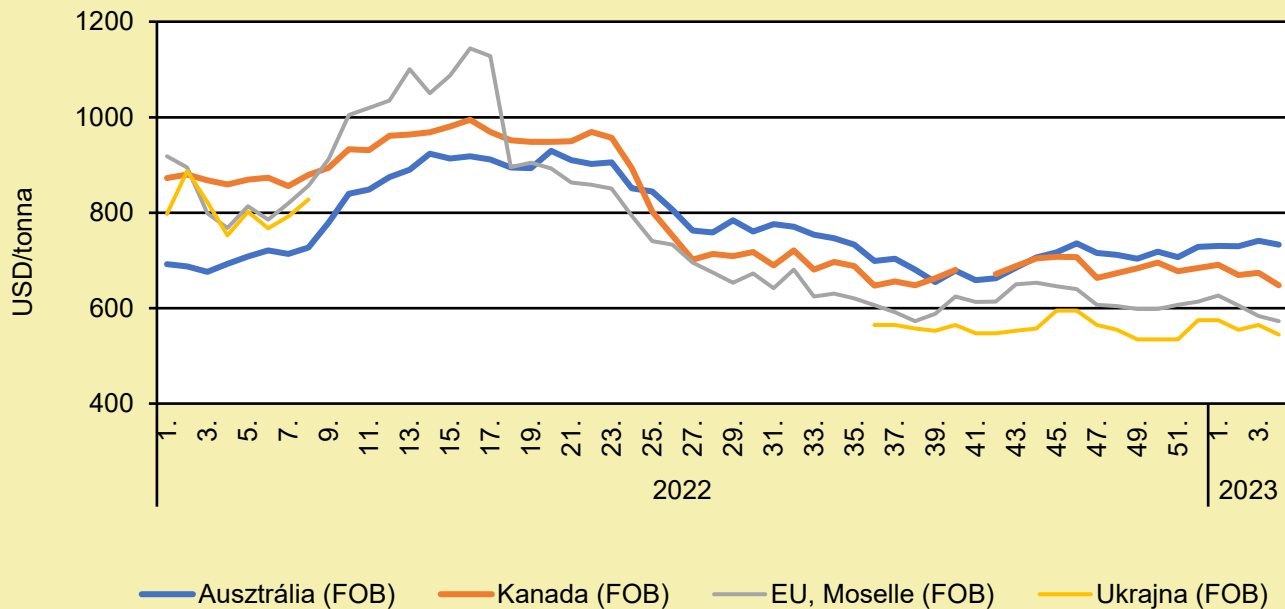
A repcemag legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a párizsi árutőzsdén (USD/tonna)

	2022. 01. 26.	2023. 01. 19.	2023. 01. 26.	2023. 01. 26./ 2022. 01. 26. (százalék)	2023. 01. 26./ 2023. 01. 19. (százalék)
Euronext/MATIF	817	581	595	72,8	102,4

Forrás: Euronext/MATIF

REPCEMAG

A repcemag nemzetközi ára (2022–2023)

Forrás: IGC

A repcemag nemzetközi ára (USD/tonna)

	2022. 52. hét	2023. 1. hét	2023. 2. hét	2023. 3. hét	2023. 4. hét
Ausztrália (FOB)	729	731	730	741	733
Kanada (FOB)	684	691	670	674	648
EU, Moselle (FOB)	614	626	606	583	573
Ukrajna (FOB)	575	575	555	565	545

Megjegyzés: FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.

Forrás: IGC

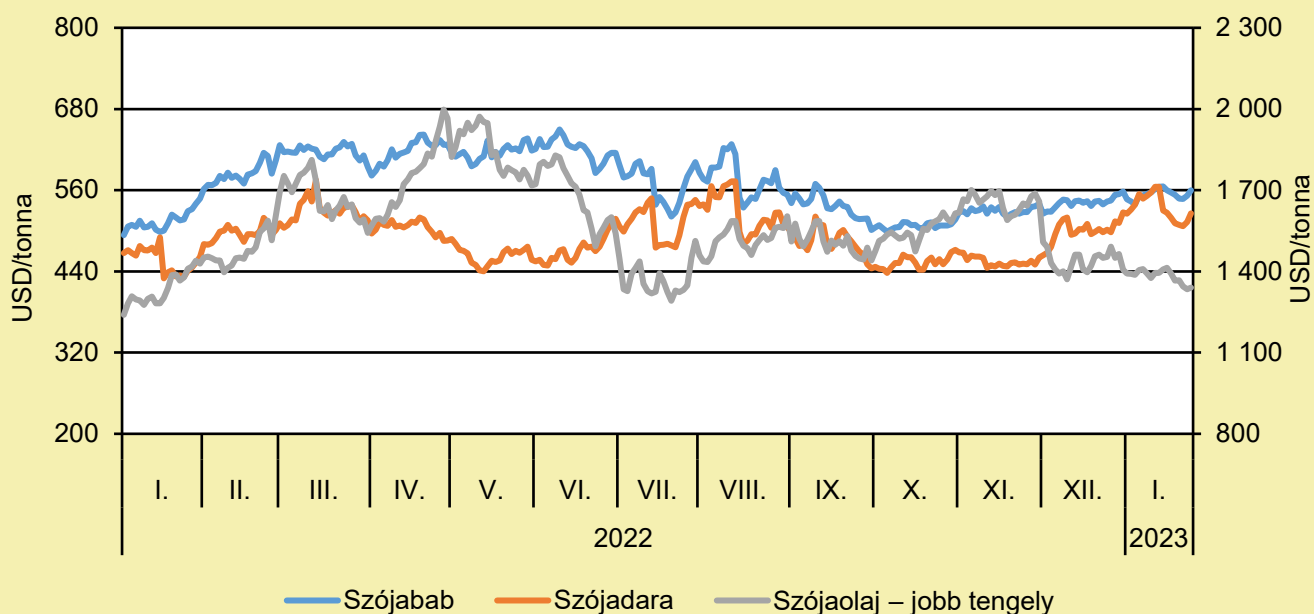
SZÓJA

BRAZÍLIA ÉS KÍNA EGYÜTT NYOMJÁK LE A SZÓJAÁRAKAT

(mezoahir.hu, január 24.)

Az elmúlt két évben Kína csökkentette a szójabab importját: 2022-ben 5,6 százalékkal, 91 millió tonnára esett a behozatal. Brazíliából 6,45 százalékkal kevesebb szójt importáltak, de a dél-amerikai ország 54,4 millió tonnás exportjával továbbra is 60 százalékos piaci részesedést mondhat magáénak a kínai piacon. Az USA-ból 8,5 százalékkal, 29,5 millió tonnára esett a behozott bab mennyisége (32 százalékos részesedés), Argentínából pedig 2 százalékkal 3,65 millió tonnára. A kínai import csökkenése mögött több ok is áll: saját termelésének növekedése, az USA részéről az aszály okozta logisztikai problémák, a szója magas ára és emiatt az állattenyésztők alternatív fehérjehordozókra váltása. A teljes cikk [itt olvasható](#).

A szójabab és származékainak legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2022–2023)

Forrás: CME/CBOT

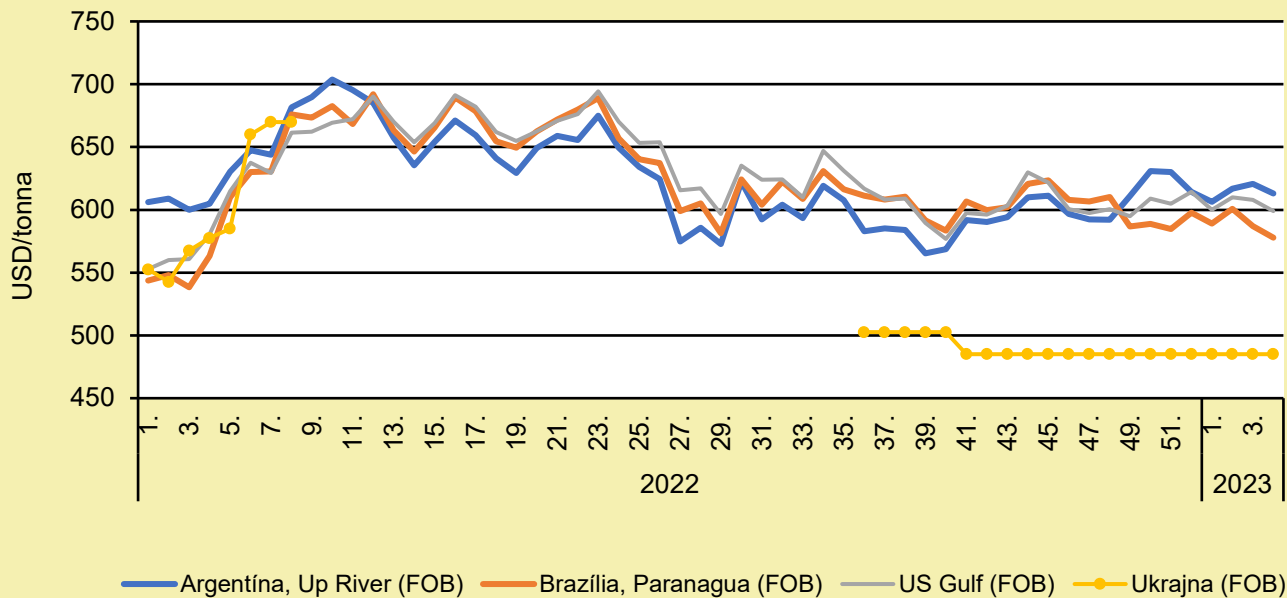
A szójabab és származékainak legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a chicagói árutőzsdén (USD/tonna)

	2022. 01. 26.	2023. 01. 19.	2023. 01. 26.	2023. 01. 26./ 2022. 01. 26. (százalék)	2023. 01. 26./ 2023. 01. 19. (százalék)
Szójabab	529	557	560	105,8	100,6
Szójadara	441	519	526	119,1	101,3
Szójaolaj	1 409	1 392	1 340	95,1	96,3

Forrás: CME/CBOT

SZÓJA

A szójabab nemzetközi ára (2022–2023)

Forrás: IGC

A szójabab nemzetközi ára (USD/tonna)

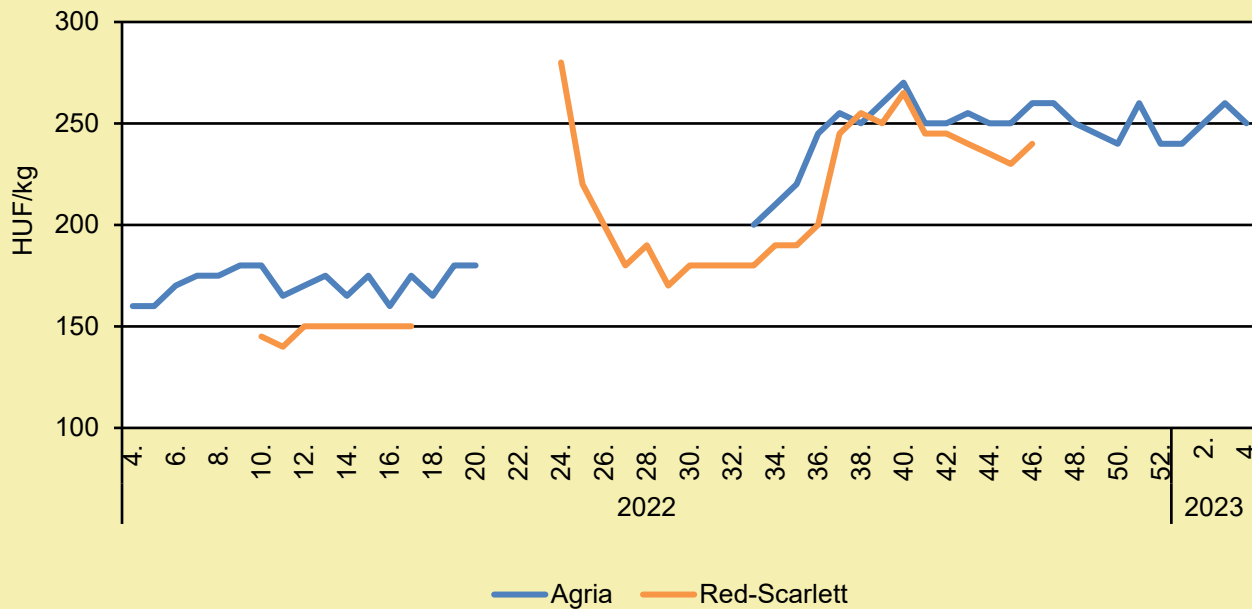
	2022. 52. hét	2023. 1. hét	2023. 2. hét	2023. 3. hét	2023. 4. hét
Argentína, Up River (FOB)	614	606	617	621	613
Brazília, Paranagua (FOB)	598	589	601	587	578
US Gulf (FOB)	614	600	610	608	599
Ukrajna (FOB)	485	485	485	485	485

Megjegyzés: FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajozási kikötő.

Forrás: IGC

BURGONYA

A belföldi termesztésű burgonyafajták bruttó termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

GYÜMÖLCS

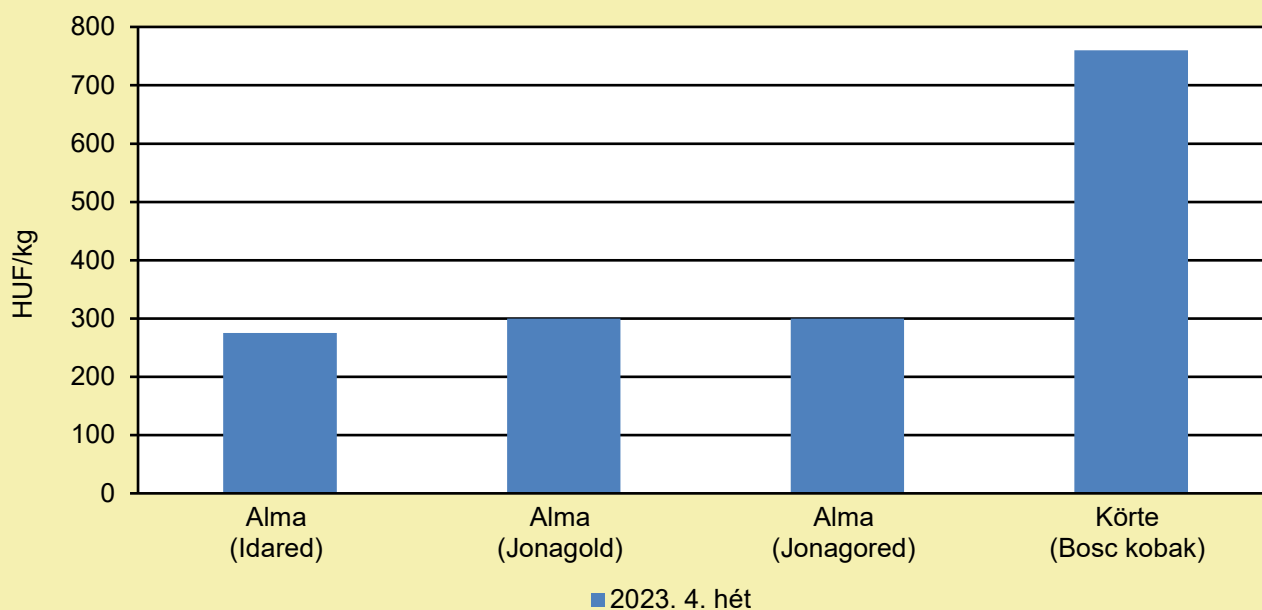
Néhány belföldi gyümölcsfaj 4. heti értékesítési árszerkezete (HUF/kg)

	Nagybani piacok			Fogyasztói piacok		
	Budapest	Debrecen	Szeged	Budapest Fővám tér	Debrecen	Szeged
	Bruttó termelői ár			Bruttó fogyasztói ár		
Alma (Idared)	275	230	240	349	400	350
Alma (Jonagored)	300	–	240	–	400	350
Alma (Golden)	300	230	240	349	400	350
Dióbél	–	3 000	3 200	4 000	3 800	4 800

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

Néhány belföldi termesztésű gyümölcsfaj bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2023. 4. hét)

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

EMELKEDETT A CITROM ÁRA (AKI PÁIR)

A 4. héten a spanyolországi származású citrom az egy évvel korábbit 28 százalékkal meghaladó 690, a törökországi pedig 600 forint/kilogramm (+33 százalék) áron került a Budapesti Nagybani Piac választékába. A hazai Idared almát 275, a Granny Smith-t 325 forint/kilogramm leggyakoribb áron kínálták, így az Idared ára 10 forinttal csökkent, a Granny Smith-é csaknem megegyezett a 2022 azonos hetivel.

GYÜMÖLCS

A FRANCIA ALMATERMESZTŐK KIVÁGJÁK ÜLTETVÉNYEIKET

(NAK, január 24.)

Az ANPP (Association Nationale Pommes Poires), a francia almatermesztők szövetsége felhívja a figyelmet a franciaországi almaágazat jelenlegi helyzetére. A franciaországi almatermesztők szerint további 0,20 euróra van szükségük kilogrammonként ahhoz, hogy megmentsek az ország almaültetvényeit, mivel a megnövekedett költségek hatása keményen érezteti hatását. Az ANPP már több hónapja figyelmeztetett a termelőknek fizetett ár emelésének égető szükségességére, jelenleg Franciaország több régiójában a termelők kivágják gyümölcsöseiket. Angersben, Avignonban, Montaubanban, Limousinban és Hautes-Alpes-ben több száz termelő gyűlt össze, hogy megmutassák, milyen nehézségekkel küzdenek a francia gyümölcsstermelők a megnövekedett költségek miatt. A szövetség fotóin látható ahogy a termelők saját fáikat gyökerestül tépik ki a jelenlegi fenntarthatatlan árak miatt. Miközben Franciaország jelentős alma-termelő ország, mostanra naponta 1,26 hektár almaültetvény tűnik el. Franciaország termőterületének csökkenése nem elkerülhetetlen, ha az árak gyorsan átértékelődnek. A Franciaországban történeteket azonban tévedés lenne kifejezetten francia problémának tekinteni a szakértők szerint. James Simpson, az Adrian Scripps brit termelő-csomagoló cégtől azt írta: „Úgy tűnik, a franciák mindig jobban tudják bemutatni a problémákat. A brit termelők pontosan ugyanezzel a problémával szembesülnek. Sokak számára a megtérülés egyszerűen nem elégséges. A termelők lemondták az idei és a jövő évi gyümölcsfarendeléseiket. Míg mások növelték a kivágott területeiket.” A Brit Termelők Szövetségének (British Growers Association) a Brit Alma és Körte (British Apples & Pears Limited) tagjai körében 2022 végén végzett felmérése azt mutatta, hogy a stagnáló hozamok miatt jelentős visszaesés figyelhető meg a gyümölcsösökbe történő jövőbeli beruházások terén. A brit alma- és körteágazat mintegy 80 százalékát képviselő termelők körében végzett felmérés szerint, az idei szezonban 150 000 új alma- és körtefa rendelését törölték. A termelők szándéka az volt, hogy 480 000 új gyümölcsfa ültetésével továbbra is a gyümölcsösök hosszú távú jövőjébe fektetnek be. Most ezeknek a megrendeléseknek egyharmadát törölték. Marc Peyres, a francia Blue Whale exportőre úgy vélte, hogy a jelenlegi válság akár globális is lehet. „Ismer olyan európai országot, ahol a gyümölcsstermesztők elégedettek a megtérüléssel és a jelenlegi inflációs költségekkel?” – kérdezte. „Úgy vélem, hogy ez a válság elég általános, beleértve a déli féltekét és az Egyesült Államokat is.”

Néhány gyümölcsféle 4. heti ára a poznani, a hamburgi és a berlini nagybani piacon (HUF/kg)

	Származás	Poznan	Származás	Hamburg	Származás	Berlin
Citrom	külpiai	632–758	Spanyolország	441–779	Spanyolország	467–675
Alma	belföldi	197–225	belföldi	292–331	belföldi	312–389
Körte	belföldi	379–421	Olaszország	779–896	Olaszország	857–935
Grapefruit	külpiai	602–842	Törökország	479–539	Törökország	419–539

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: www.wgro.com.pl, www.ami-informiert.de

ZÖLDSÉG

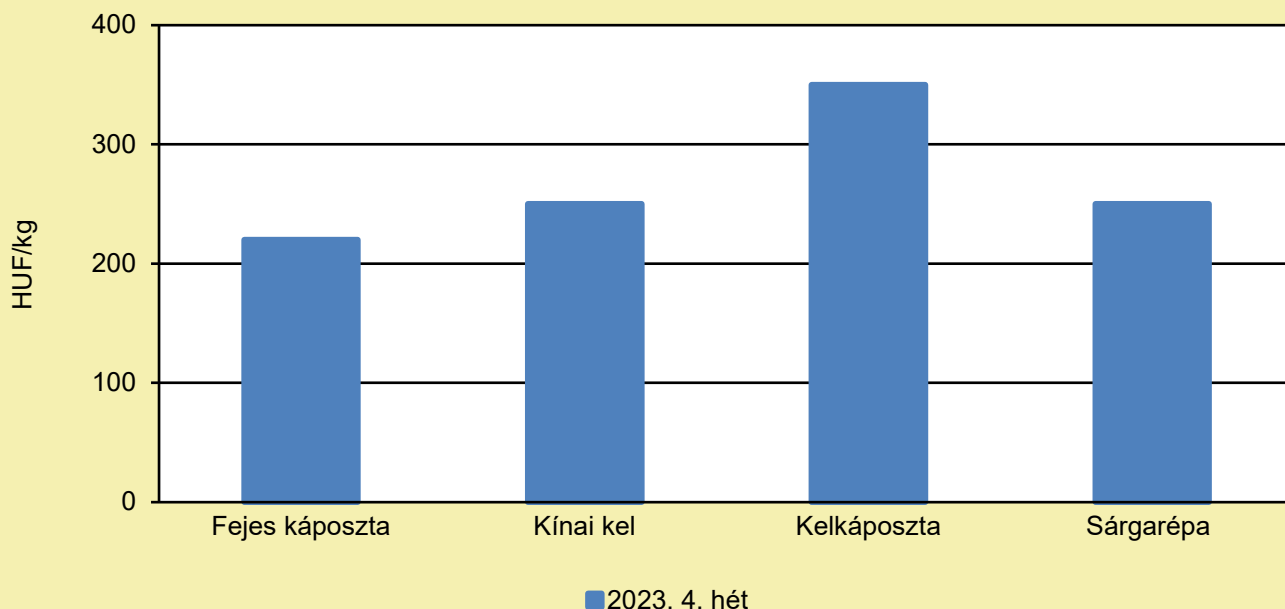
Néhány belföldi zöldségfaj 4. heti vertikális árszerkezete (HUF/kg)

	Nagybani piacok			Fogyasztói piacok		
	Budapest	Debrecen	Szeged	Budapest Fővám tér	Debrecen	Szeged
	Bruttó termelői ár			Bruttó fogyasztói ár		
Burgonya	250	210	220	398	380	420
Gömbparadicsom	1 150	800	880	1 298	–	980
Paprika (tölteni való)	1 115	1 200	1 400	1 379	–	1 780
Sütőtök (kanadai, orange)	300	300	180	498	400	350
Sárgarépa	250	300	200	340	380	450
Petrezselyem	700	500	650	880	950	1 250
Cékla	250	330	240	600	420	400
Fejes káposzta	220	230	180	398	380	360
Vöröskáposzta	240	330	280	498	450	550
Kelkáposzta	350	330	320	798	580	650
Vöröshagyma	278	220	320	300	380	520
Vöröshagyma (lila héjú)	300	320	350	499	650	640
Fokhagyma	1 200	1 100	1 300	1 880	2 800	2 800

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

Néhány belföldi termesztésű zöldségfaj bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2023. 4. hét)

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

ZÖLDSÉG

LENGYELORSZÁG: VIHAR ELŐTTI CSEND A HAGYMAPIACON

(fruitweb.hu, január 19.)

Már most is rekordmagas szinten állnak a vöröshagymaárak a lengyel piacokon, de elemzők szerint még a télen további drágulás jöhet. Az utóbbi 10 év szezonális áralakulásait megnézve nem jellemző, hogy a hagyma (idén már most rekordmagasan álló) ára a január és március közepe közötti időszakban emelkedést mutasson. Ennek oka, hogy a betárolt készletek elegendőek ahhoz, hogy fedezzék a keresletet, megakadályozzák a drágulást, és ebben az időszakban egyfajta árstabilizáló szerepet tölt be az import is, mivel általában külföldön is bőséges raktárkészletek állnak rendelkezésre. Ebben az időben azonban változhat a kép. Egyrészt tény, hogy az árak már most jóval magasabbak, mint az előző évek bármelyikében (a zsákos, méretre válogatott vöröshagyma nagykereskedelmi ára január közepén 1,8–2,4 PLN/kg (150–200 Ft/kg) között alakult), másrészt érdekesen alakul a nemzetközi piaci helyzet, különösen Lengyelországtól keletre. A legfontosabb Ukrajna helyzete, ahol a hagyma kínálata katasztrofálisan alacsony. Az elégtelen kínálat rekordmagas, a tavalyihoz képest négyszeres árral párosul. Jelenleg az ukrán piacokon 27 UAH/kg (266 Ft/kg) áron kínálják a hagymát, míg tavaly ez még 7 hrivnya volt (70 Ft/kg). Ilyen helyzetben az ukrán importőrök fantáziája is megmozdul, elsősorban a lengyel és a moldáv árut keresik a sokkal drágább holland előtt. Moldovában is emelkedik a hagyma ára, nem kis részben azért, mert egyrészt az előző évitől elmaradt az idei termés, másrészt kezd élnékülni a román és ukrán piacokra irányuló export. Egyelőre a lengyel árunál még olcsóbb a moldáv hagyma (9 lej/kg, azaz 170 Ft/kg körül), de ez a szűkös készletek miatt hamarosan megváltozhat. Közép-Ázsiában is elmaradt a termés a sokéves átlagtól, így Kazahsztánban és Üzbegisztánban is emelkednek az árak. Kazahsztán idén nemhogy hagymaexportőr nem lesz, de a kormány egy sor intézkedéssel több zöldségféle, így a hagyma kivitelét is igyekszik megakadályozni. Üzbegisztánban január elején a hagyma ára elérte a 6000 szom/kg (193 Ft/kg) szintet, míg tavaly ilyenkor az ár még bőven 2000 szom (64 Ft/kg) alatt volt. Fentiekből látható, hogy Kelet-Európa országaiban a megszokottnál kisebb hagymakészletekkel kell számolni, sőt, Ukrajnában már most kifejezett hiány jelentkezik. Lengyelországban sem magasak a készletek, mert a termés itt is elmaradt a korábbi évek átlagától. Az AMI információi szerint, 2022-ben az Európai Unió és az Egyesült Királyság összesített termése 6,3 millió tonna lehet, ami 13,4 százalékkal marad el az előző évitől, és az utóbbi 5 év legkisebb termésének számít. Spanyolországban az egy évvel korábbihoz képest, 238 százalékkal drágult a hagyma a MAPA jelentése szerint. Ilyen körülmények között nem megalapozatlan az a feltételezés, hogy az árak emelkedése még a télen, március előtt bekövetkezik, mint ahogy az közvetlen környezetünkben, Ausztriában már meg is történt.

Néhány zöldségféle 4. heti ára a poznani, a hamburgi és a berlini nagybani piacon (HUF/kg)

	Származás	Poznan	Származás	Hamburg	Származás	Berlin
Burgonya	belföldi	101–129	belföldi	179–203	belföldi	187–234
Cékla	belföldi	168–202	belföldi	214–273	belföldi	273–351
Cukkini	külpiai	842–1 011	Spanyolország	701–935	Spanyolország	701–857
Vöröshagyma	belföldi	185–295	belföldi	265–312	belföldi	249–280
Fejes káposzta	belföldi	135–168	belföldi	121–195	belföldi	156–195
Sárgarépa	belföldi	185–211	belföldi	292–351	belföldi	292–351

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: www.wgro.com.pl, www.ami-informiert.de

SZŐLŐ

BŐVÜLNEK A SZŐLŐ- ÉS BORTERMELÉS LEHETŐSÉGEI SVÉDORSZÁGBAN (agroinform.hu, január 21.)

A thedrinksbusiness.com írása szerint a globális felmelegedésnek bizonyos pozitív hatásai is lehetnek. Bortermelők és kereskedők az utóbbi évtizedekben felfigyeltek arra, hogy ez a jelenség a szőlőtermesztést a skandináv országok – különösen Svédország –, egyes körzeteiben is lehetővé teszi, amivel kezdetben csak hobbikertészek próbálkoztak. Ugyanakkor a bortermelők folyamatosan keresik a szőlőtermesztésre alkalmas hűvösebb klímájú területeket. A kezdeti sikereken felbuzdulva a svéd állami szervek különböző eszközökkel kezdték támogatni a bortermelés ötletét, illetve megvalósítását, és ennek eredményeként az ország borexportból származó jövedelme 2021-ben meghaladta a 26 millió dollárt, ami meglepő eredmény egy olyan országban, ahol 20–30 évvel ezelőtt még egyáltalán nem létezett szőlőtermesztés. A termelés és forgalmazás résztvevőinek azonban szigorú feltételeket kell teljesíteniük, igazodva az alkoholforgalmazás állami monopóliumának előírásaihoz. Az is ki van kötve, hogy csak a fontosabb szőlőbetegségekkel szemben rezisztens, azaz kevés peszticidhasználatot igénylő szőlőfajtákat szabad telepíteni. Ilyen alkalmas fajta lehet a Rizling és a Pinot Gris keresztezése. A szőlőtermesztés beindításával a többi skandináv országokban is próbálkoznak, aminek elsősorban a vetésszerkezet bővítése szempontjából van jelentősége.

BOR

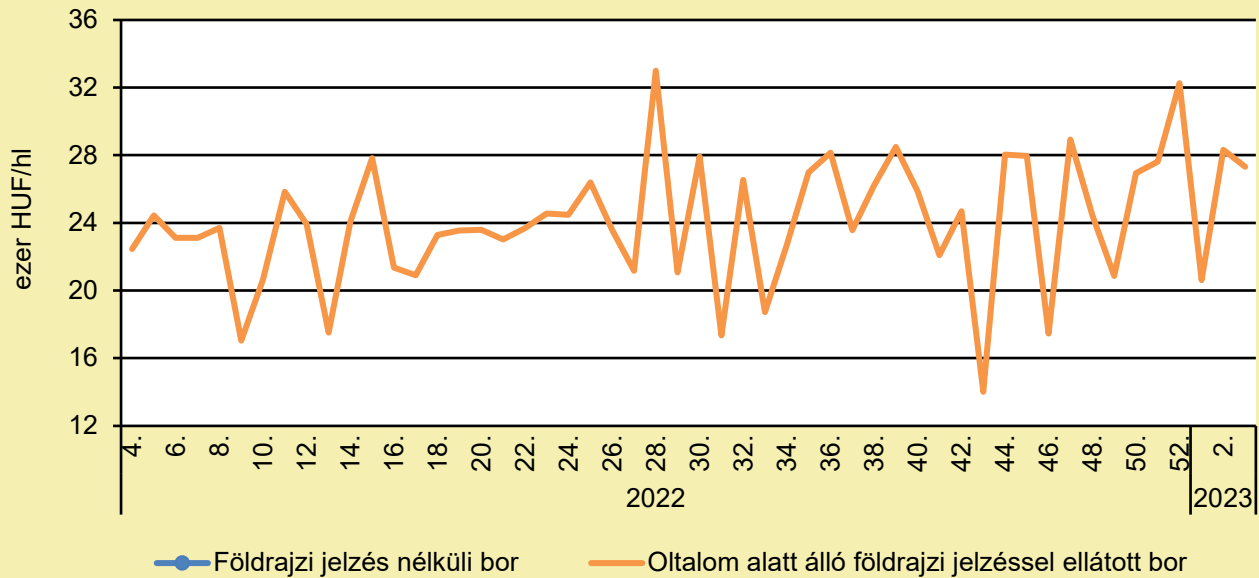
VINCE-NAPI BORÜNNEP BALATONFÜREDEN

(kormany.hu, január 23.)

A Balatonfüred-Szőlősi Hegyközség által szervezett Vince-napi borünnepen az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára kijelentette, hogy a hatékonyságnövelésen, a megújulási képességen és a termelői-feldolgozó-kereskedői együttműködésen múlik az ágazat jövője. A népi hiedelem szerint a január 22-én lemetszett vesszők állapotából következtetnek az idei szüret gazdagságára. A hagyomány szerint a vesszőket vízbe állítják, majd a rügyek mennyiségéből következtetnek arra, hogy bőséges lesz-e a termés. Tavaly az aszály miatt mindössze 2,6–2,8 millió hektoliter mennyiségű, de kiváló minőségű bor előállításához elegendő szőlő termett. Feldman Zsolt elmondta, reméljük, az idei jobb év lesz a szőlőtermelők és borászok számára, ehhez többféle támogatással segíti őket a kormányzat. Az államtitkár előadásában rámutatott: a nehezebb gazdasági időszakokban felértékelődik a közös értékesítés jelentősége, ezért fontosnak tartja az ennek érdekében létrehozott szőlőtermelői és borászokból álló integrációs szervezeti forma minél szélesebb körű létrehozását. Az összefogásra jó példaként említette a BalatonBort, ez egy termelői együttműködésre és az itteni olaszrizlingre épülő bormárka, amely egyéges árualapot jelent a korábbi töredezett értékesítési struktúra helyett. Mint fogalmazott, a 2021/2022. év pályázati lehetőségeit meg tudta ragadni a szőlész-borász szakma, hiszen a 60 ezer hektárból közel 37 ezer hektár ültetvény vesz részt az agrár-környezetgazdálkodási programban. Ez az eredményes pályázat 2024-ig 43 milliárd forint kompenzációs lehetőség – a környezeti vállalásokért cserébe –, közel 3800 szőlőtermelő számára. Feldman Zsolt elmondta, hogy a tavalyi igények után kifizetésre a tervek szerint márciusban számíthatnak az érintettek, ez fontos finanszírozási forrása lesz az idei esztendőnek. Előadásában az államtitkár felhívta a figyelmet a szőlőtermelők új lehetőségeire a Közös Agrárpolitika idei évben induló új támogatási rendszerében, hiszen az agrár-ökológiai programban való részvétel lehetősége, vagy a kiscgazdaságok számára többlettámogatást jelentő újraelosztó támogatás ebben az ágazatban is újdonságot jelent. Minden gazdasági és finanszírozási nehézség ellenére fontos lenne, hogy minél több fejlesztés megvalósuljon a Megújuló vidék, megújuló agrárium programon alapuló, az elmúlt időszakban kiírt pályázati felhívások alapján. Eddig a borászatok számára 26 milliárd forintnyi fejlesztési forrást ítélték oda, de jelentős számú, a szőlőtermelés gépesítésének javítására irányuló termelői pályázat is nyertes lett.

BOR

A fehérborok feldolgozó értékesítési ára Magyarországon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

A belföldön termelt fehérborok feldolgozó értékesítési árának változása Magyarországon (HUF/hl)

	2022. 3. hét	2023. 2. hét	2023. 3. hét	2023. 3. hét/ 2022. 3. hét (százalék)	2023. 3. hét/ 2023. 2. hét (százalék)
Földrajzi jelzés nélküli bor
Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor	24 826	28 326	27 325	110,07	96,47

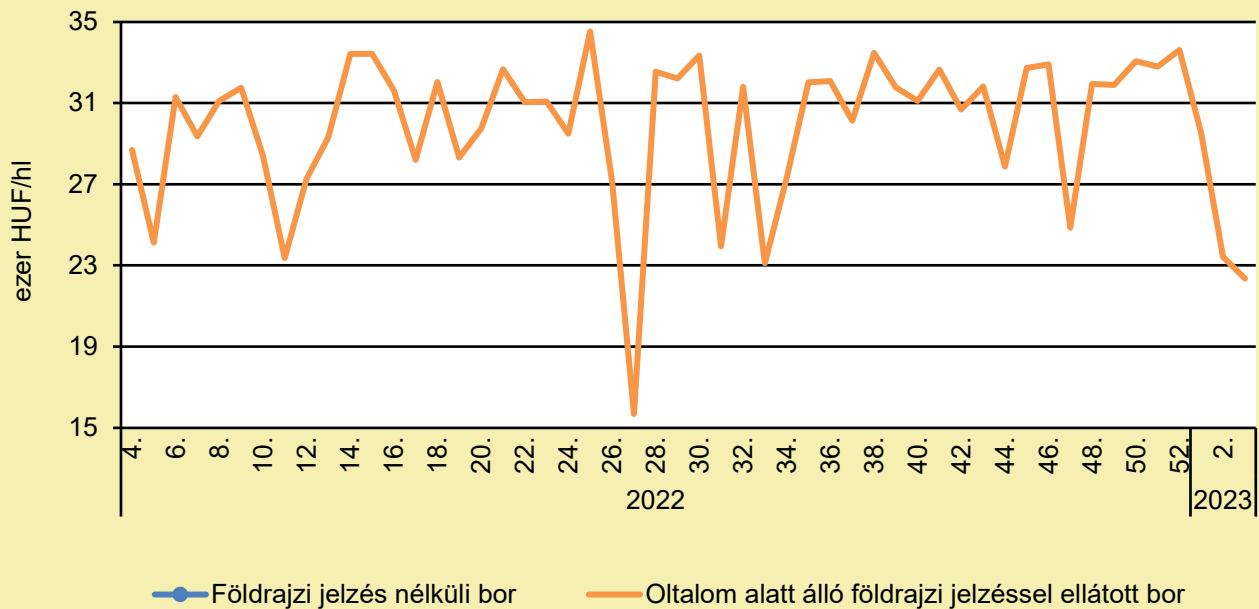
... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

BOR

A vörös- és rozéborok feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

A belföldön termelt vörös- és rozéborok feldolgozóinak értékesítési árának változása Magyarországon (HUF/hl)

	2022. 3. hét	2023. 2. hét	2023. 3. hét	2023. 3. hét/ 2022. 3. hét (százalék)	2023. 3. hét/ 2023. 2. hét (százalék)
Földrajzi jelzés nélküli bor	–	–	...
Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor	33 393	23 419	22 346	66,92	95,42

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A feldolgozóinak értékesítési ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

ERDŐGAZDÁLKODÁS

310 MILLIÁRD FORINT PÁLYÁZATI TÁMOGATÁS JUT A HAZAI ERDŐKRE 2027-IG (agroforum.hu, január 19.)

Az előző uniós elszámolási ciklushoz képest majdnem háromszoros, összesen mintegy 310 milliárd forint pályázati támogatás jut a magyarországi erdőkre 2027-ig – jelentette be Zambó Péter, az Agrárminisztérium (AM) erdőkért és földügyekért felelős államtitkára. Az erdőgazdálkodás a KAP vidékfejlesztési pilléréből 11 százalékkal részesedik, ennek csaknem 80 százaléka közvetlenül zöld célokra fordítandó. A 2019-ben kezdődött erdőtelepítési programban eddig majdnem 50 ezer hektárra érkezett igény, ebből csaknem 10 ezer hektár telepítése már véget is ért. A források hozzájárulnak ahhoz, hogy a fával borított terület aránya 22 százalékról 27 százalékra emelkedjen, a klímaváltozáshoz alkalmazkodó fajok telepítésével változatos, ellenálló erdők szülessenek. Lehet majd támogatást kérni Natura 2000 területek kezeléséhez, erdőkárok helyreállítására, erdőszerkezet átalakítására, örökerdők kialakítására és fenntartására, az erdei infrastruktúra fejlesztésére. Bővül az erdők ökológiai értékét növelő fejlesztések támogatási köre, folytatódik az idegenhonos fajok visszaszorítása, az erdők genetikai értékét fenntartó beruházások ösztönzése.

ANNYIRA ÉRTÉKES EZ AZ ANYAG, HOGY AZ UTOLSÓ FORGÁCSIG HASZNOSÍTANI KELLENE (agroinform.hu, január 17.)

November végén rendezték Finnországban a New European Bauhaus kezdeményezés keretei között az európai, főleg észak-európai fenntartható fahasználati gyakorlatokkal is foglalkozó Into the Woods konferenciát. Az eseményen részt vett az Európai Bizottság elnöke, Ursula von der Leyen, mellette Sanna Marin finn és Kaja Kallas észti miniszterelnök, valamint Ebba Busch svéd miniszterelnök-helyettes is. Mindez arra utal, hogy az erdőgazdálkodás, a faipar és maga a fa, mint fenntartható nyersanyag egyre fontosabbá válik az Európai Unió gazdaságpolitikájában. A megújuló alapanyagok, így a fa előtérbe kerülése azonban szemléletváltást igényel feldolgozó és fogyasztói oldalról is. Prof. dr. Magoss Endre, a Soproni Egyetem Faipari Mérnöki és Kreatívipar Kar dékánja ennek a folyamatnak a felgyorsítását célzó politikai szándékot valószínűsít az Into the Woods konferencia megrendezése mögött.

A NAGYÜZEM HATÁSAIT CSÖKKENTI AZ AGRÁRERDÉSZET MAGYARORSZÁGON IS (magro.hu, január 23.)

A nagyüzemi mezőgazdaság nagymértékben csökkenti, vagy épp meg is szünteti a biodiverzitást. Az ökológiai zsákutca elkerüléséért változásra van szükség az élelmiszer-termelésben. Ebben a folyamatban fontos az agrárerdészet, mely általánosságban a fás kultúráknak a mezőgazdasági növénytermesztéssel és/vagy állattartással való harmonikus, együttes fenntartását, illetve a velük való együttes gazdálkodást jelenti. A támogatására indult el 2022-ben a ReForest projekt, melyben a Soproni Egyetem is részt vesz. A négyéves program azzal a céllal jött létre, hogy az európai agrárerdészet tevékenységét segítse, illetve megismertesse és elterjessze a technológia gyakorlati módszereit. A nemzetközi együttműködésben 10 európai ország 14 intézménye vesz részt, és a mérsékelt övi agrárerdészeti rendszerekről már rendelkezésre álló tudást használják fel ahhoz, hogy közös erővel hozzanak megoldásokat azokra a problémákra, amelyek hátráltatják az Európai Unió gazdálkodóit az agrárerdészetre való áttérésben. Az európai agrárerdészet elterjedését a legtöbb hagyományos mezőgazdasági gyakorlatban legfőképp a támogatások, a tudás és a tapasztalat hiánya gátolja.

TERMŐFÖLD ÉS VÍZGAZDÁLKODÁS

NAGY VESZÉLY FENYEGETI A MAGYAR MEZŐGAZDASÁGOT: EZEN MÚLIK A NÖVÉNYEK SORSA

(agrariszektor.hu/MTI, január 18.)

Noha a mezőgazdaság minden ágazatának rendkívül magas a vízigénye, a szántóföldi növénytermesztés külön kiemelendő ezen a téren. A növényeknek életük minden szakaszában rengeteg vízre van szükségük, amelynek egy részét – és a jelenlegi klimatikus viszonyokból kifolyólag egyre nagyobb részét –, már csak öntözéssel lehet biztosítani. Ennek ellenére Magyarországon az öntözés céljából értékesített víz mennyisége nem változott számottevően az elmúlt években, ha pedig az elmúlt két évtizedet vizsgáljuk, 2000 és 2021 között több mint a harmadával csökkent. Ez azonban, ugyanezen időszak időjárását elnézve veszélyes lehet, hiszen a mind jelentősebbé váló aszályokkal szemben az öntözés jelentheti az egyik lehetséges megoldást. Magyarországon az öntözésre értékesített víz mennyisége 2021-ben csaknem ugyanannyi volt, mint 2008-ban. A 2010-es mélypontot és a 2013-as csúcspontot követően a mezőgazdaság vízfelhasználása lényegében beállt egy szintre. Arról pedig nincsenek információk, hogy ennek a vízmennyiségnek mekkora hányada hasznosult a növénytermesztés során. A 2000-es évben Magyarországon 215,8 millió köbméter vizet értékesítettek öntözés céljára, 2021-ben ez a mennyiség már csak 144,3 millió köbméter volt. Közben voltak komolyabb mélypontok, 2005–2006 között például 56,8 és 69,9 millió köbmétert értékesítettek emiatt, 2010-ben pedig mindössze csak 55 millió köbméter víz került értékesítésre öntözés céljából. 2010 és 2013 között meredek emelkedés volt megfigyelhető ezen a téren, 2013-ban 282,2 millió köbmétert értékesítettek, vagyis alig három év alatt több mint ötszörösére nőtt az öntözés céljából értékesített víz mennyisége. A 2013-as rekordot követően egy év alatt egy meredek, csaknem 40%-os csökkenés következett be, amit egy rövid fellendülés után egy újabb meredek, 40%-os zuhanás követett 2016-ban. Azóta viszont a vízfelhasználás nagyjából tartotta a szintjét, és a 2019-es év kivételével a 140–160 millió köbméter között mozgott. Kérdés azonban, hogy 2022-ben, a történelmi aszály évében mekkora lesz majd ez a mennyiség. A klímaváltozás hatására Magyarországon is megnövekedtek a szélsőséges időjárási események, az aszályos időszakok száma, vagy éppen az árvizek gyakoribb előfordulása, de a jégkár sem ritka jelenség már. Az öntözés szempontjából azonban az aszálykár elhárítása jelenti az egyik legnagyobb kihívást. Ennek ellenére az öntözési hajlandóság még nem növekedett meg olyan mértékben, mint amennyire a helyzet indokolná.

TERMŐFÖLD ÉS VÍZGAZDÁLKODÁS

A KLÍMAVÁLTOZÁS HATÉKONY VÍZGAZDÁLKODÁSI MEGOLDÁSOKAT KÍVÁN (NAK, január 23.)

A hazai termőterületek harmada az aszály mellett ár- és belvíznek is kitett; a szélsőséges időjáráshoz hatékonyan kell alkalmazkodnia a mezőgazdasági vízgazdálkodásnak. A tavalyi drasztikus aszály után az enyhe tél és a belvizek is gondot okozhatnak, a vízgazdálkodás fejlesztése és a megfelelő földművelési technológiák alkalmazása elkerülhetetlen. Általánosságban a magyarországi termőterületek közel harmada egyaránt kitett az aszálynak, valamint az ár- és belvíznek; a jelenlegi éghajlati viszonyokra, a hazai és globális tendenciákra is tekintettel, a vízbiztonság megteremtésében pozitív változás műszaki beavatkozás nélkül nem várható. Annak érdekében, hogy megteremtsük a vízbiztonságot, puffervízterekre van szükség, amelyek létrehozásában az állam mellett a termelőknek is van tennivalója. Tekintettel arra, hogy a tavalyi súlyos vízhiányhoz és aszályhoz hasonlókkal egyre gyakrabban meg kell majd birkóznia a mezőgazdaságnak, másként kell tekinteni a várhatóan sokkal ritkábban jelentkező többletvizekre, ár- és belvizekre. Víz- és agrárgazdálkodási szempontból is ki kell alakítani azokat a jó gyakorlatokat, amelyek kiegyensúlyozzák az évszakok, illetve a hidrológiai ciklusok szélsőséges vízháztartási viszonyait – különös tekintettel a természetes és mesterséges vízfolyások öblözeteiben. A gazdálkodóknak érdeke a talaj védelme, szerkezetességének javítása, ugyanis ezen tényezők jelentősen hatnak a talaj vízvezető és vízbefogadó képességére, a vízháztartás optimalizálására, a terméseredményekre, a költségekre, továbbá jelentősen csökkentik a szélsőséges időjárásból eredő stresszhelyzeteket. Kiemelten fontos a megfelelő tápanyag-gazdálkodás, a tömörödés és az erózió elleni védekezés, a megfelelő terület- és tájhasználat. A termőföldön való vízvisszatartás másik kulcsa a területi vízpufferek megteremtése. Fontos a belvízelöntések termőföldön való lehető leghosszabb ideig tűrése, a területi vízvisszatartás biztosítása, különösen a mélyfekvésű területeken, valamint mesterségesen kialakított (mikro) tározókban, vagy akár vápokban. A felszíni vízrendezési szolgáltatás lehetővé teszi a termőterületen az úgynevezett átjárható, művelésbe vonható füvesített vápák kialakítását, amelyek a többletvizeket összegyűjtik, helyben tartják, és idővel visszaszolgáltatják azokat a termőföldnek. Illetőleg síkvidéki területen magas potenciál van a vápák által történő vízmegtartásban.

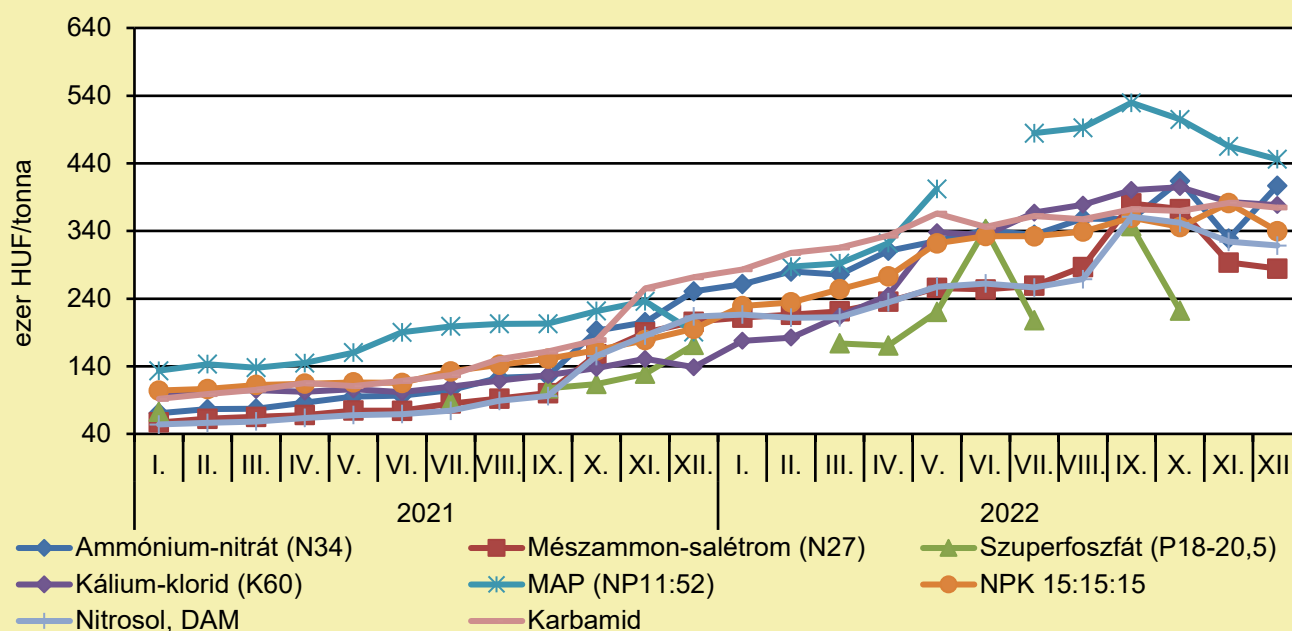
TÁPANYAGELLÁTÁS

MEZŐGAZDASÁGI INPUTOK 2022. DECEMBER HAVI FORGALMA

(Agrárstatisztikai Információs Rendszer, ASIR lekérdezhető adatok, 2022. december)

2022 decemberében, az egy hónappal korábbihoz képest, közel 26 százalékkal esett vissza az értékesített műtrágya mennyisége a megfigyelt termékekből. A tárgyhónapban a legkeresettebb műtrágya a mészammon-salétrom (MAS) volt, a második helyen a Nitrosol, DAM végzett. A teljes havi értékesítés 82 százalékát a MAS és a Nitrosol, DAM forgalma adta. A 2021 decemberi kereslethez viszonyítva, a műtrágyaforgalom mintegy 40 százalékkal maradt el a vizsgált hónapban. A MAS eladott mennyisége 52 százalékkal esett vissza, míg a Nitrosol, DAM-é 20 százalékkal nőtt. Az ammónium-nitrát ezzel szemben az egytizedére csökkent. Az ammónium-nitrát volumenének aránya 2021 decemberében 1:2 volt a karbamidéhoz képest, ezzel szemben 2022 azonos hónapjában ez 1:32-re módosult. A vizsgált termékek értékesítési átlagárai tovább csökkentek a tárgyhónapban, az ammónium-nitrát kivételével. Az átlagárak, az egy hónappal korábbihoz mérten 1,2–10,9 százalékkal csökkentek, a legnagyobb mértékben az NPK 15:15:15-é. Az ammónium-nitrát ára visszakúszott az októberi árszintre. A megfigyelt műtrágyák értékesítési árai az elmúlt év decemberéhez viszonyítva, mintegy 1,4–2,8-szer lettek magasabbak. A legnagyobb mértékben a kálisó és a MAP ára nőtt.

Az egyszerű és az összetett műtrágyák értékesítési átlagára ÁFA nélkül

Megjegyzés: A témában friss adatokat előreláthatóan a NAK 8. heti Piaci és Árinformációk kiadványában talál.
 Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály adatgyűjtése alapján

TÁPANYAGELLÁTÁS

MŰTRÁGYAPIAC: EZ A VÁLSÁG ÉVEKEN ÁT VELÜNK LESZ

(mezohir.hu, január 18.)

A holland Rabobank elemzői szerint, a korábbi árugrásokkal ellentétben, a mostaniból nagyon lassú lesz a visszatérés. Sem a terményárak, sem az inputárak nem fognak drasztikusan szelídülni. A Rabobank decemberi műtrágyapiaci elemzése egy érdekes jelenségre mutat rá: a műtrágyaárak háromévente periodikusan megugranak a terményárakhoz mérten. Azonos mennyiségű tápanyagért időnként 20-30 százalékkal több terménnyel kell fizetniük a gazdáknak. Vannak azonban a szokásosnál is nagyobb mértékű kiugrások, ilyen volt a 2008-as pénzügyi válságot követő csúcs, majd az orosz katonai inváziót követő, 2022. évi kiugrás. Mindkettőnél egy súlyos gazdasági összeomlás tetézte az egyébként is esedékes műtrágyadrágulást. A periodicitásból azonban az is következik, hogy a műtrágyaárak visszatérnek a háború előtti szintre. A jelenlegi árakon már látjuk a lefelé irányuló mozgást, bár még a normális szint felett járnak. Az árindexet az ammónia magas ára tartja fenn, mivel Európa gázellátása törést szenvedett. Sajnos ez az, ami az árcsúcsot a megszokottnál hosszabb ideig tartja a gazdaságban.

ÁTTÖRÉS A HIBRID RIZS TERMESZTÉSÉBEN: MILLIÓK ÉLELMEZÉSÉT OLDHATJA MEG

(magyarmezogazdasag.hu/phys.org, január 13.)

Egy nemzetközi tudóscsapatnak sikerült egy kereskedelmi hibrid rizsnél elérni, hogy 95 százalékos hatékonysággal teremjen klón-magokat. Ezzel csökkenhet a hibrid rizs vetőmag előállításának költsége, amivel a magas hozamú, betegségeknek ellenálló hibrid fajták elérhetővé válhatnak az alacsony jövedelmű gazdák számára is. Az első generációs hibrid növények általában jobban teljesítenek a szüleiknél, ez a vitalitás a hibrideknél előforduló jelenség. Azonban ez a tulajdonságuk a második generációra eltűnik, amennyiben a hibrideket egymás közt szaporítják újra. Tehát ha egy gazdálkodó a nagyteljesítményű hibrid fajtákat szeretné termesztetni, minden évben újra be kell szereznie a vetőmagot. A rizs esetében, mely a fél világ számára alapvető élelmiszer, a hibridek előállítása meglehetősen drága, és nagyjából 10 százalék körüli termésmenyesedést eredményez. Emiatt a hibrid rizsek jelentette előnyök a legtöbb gazdálkodóhoz nem jutnak el – mondta Gurdev Khush, a Kaliforniai Egyetem (UC Davis) Növénytudományi Tanszékének adjunktus emeritus professzora. Az egyik megoldás erre az lenne, ha a hibrideket klónként szaporítanák, így minden egyes generáció pontosan megegyezne, és nem lenne kereszteződés. Sok vadnövény képes rá, hogy olyan magokat teremjen, melyek saját maga tökéletes genetikai másolatai. Ezt hívják apomixisnek. „Ha megvan a hibrid, és képesek vagyunk az apomixist elindítani, minden évben elvethetjük ugyanazt a növényt” – magyarázta Khush. Azonban az apomixist egy gyakori élelmiszernövényre átvinni már jóval bonyolultabbnak bizonyult. 2019-ben a Venkatesan Sundaresan professzor és Imtiyaz Khanday adjunktus, a UC Davis Növénybiológiai és Növénytudományi Tanszékének munkatársai által vezetett csoportnak sikerült apomixisre bírnia a rizsnövényeket, és a magok mintegy 30 százaléka bizonyult a szülői növény klónjának. Sundaresan, Khanday és francia, német, illetve ghánai kollégáik pedig mostanra elérték a 95 százalékos hatékonyságot a klónmagok arányát tekintve. Ehhez egy kereskedelmi forgalomban kapható hibrid rizsfajtát használtak, és megmutatták, hogy legalább három generáción át klón-magok teremnek. „Az apomixist az élelmiszernövényekben már 30 éve kutatják világszerte, mivel így mindenki számára elérhetővé válna a hibrid vetőmag előállításának lehetősége” – mondta Sundaresan. „Az ezzel járó termésmennyiség növekedés segíthet kielégíteni a növekvő népesség igényét anélkül, hogy fenntarthatatlanul több területet, vizet és műtrágyát kelljen használni.” A tudós szerint ez a módszer más élelmiszernövényeknél is alkalmazható. A rizs egyébként más gabonafélék genetikai modelljeként is szolgál, mint például a kukorica és a búza, és ezek hárman alkotják a legfőbb alapvető élelmiszereket a világ számára.

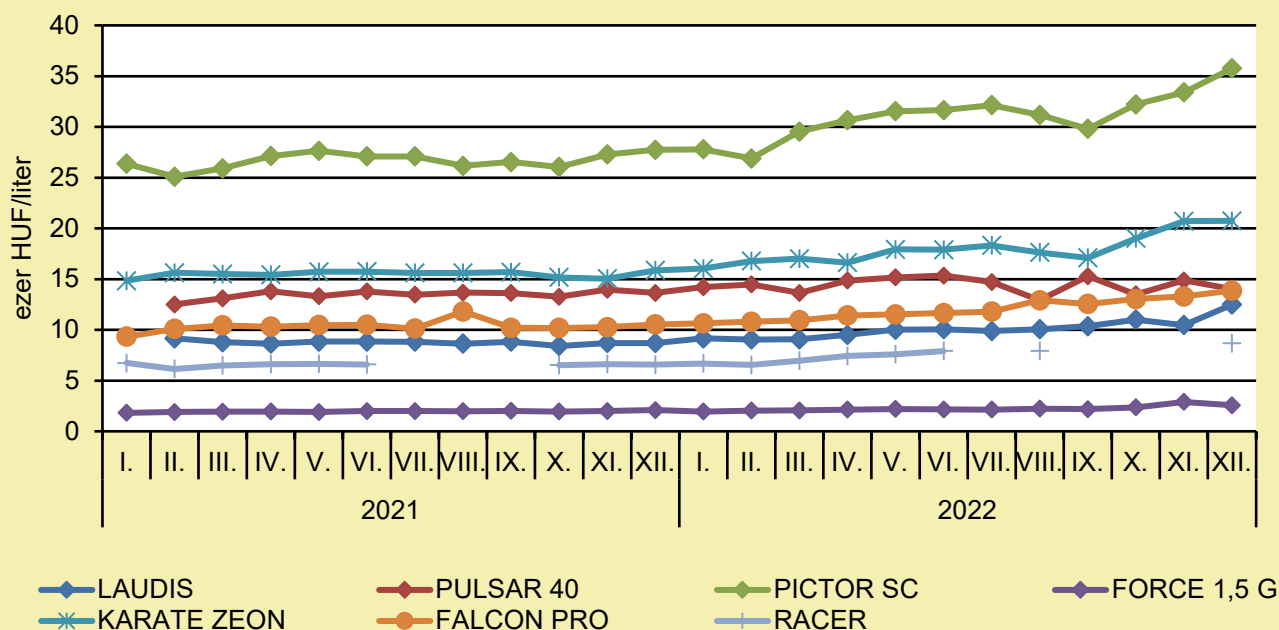
NÖVÉNYVÉDELEM

MEZŐGAZDASÁGI INPUTOK 2022. DECEMBER HAVI FORGALMA

(Agrárstatisztikai Információs Rendszer, ASIR lekérdezhető adatok, 2022. december)

2022 decemberében, az egy hónappal korábbihoz mérten, a növényvédő szerek iránti kereslet volumenben 50 százalékkal maradt el. A gombaölők forgalma az ötödére, a gyomirtóké 70 százalékkal csökkent, a rovarölőké ellenben 9 százalékkal nőtt – elsősorban a talajfertőtlenítő szereknek köszönhetően – a bázishónaphoz képest. 2022 decemberében a gombaölők közül a legtöbbet a Tebusha 25 EW-ből és a Kumulus S-ből, a rovarölöknél a Force 1,5 G-ből, míg a gyomirtó szerek közül Racerből adtak el a forgalmazók. A tárgyhavi eladások az előző év decemberéhez viszonyítva 60 százalékkal maradtak el, ezen belül is a gyomirtóké az ötödére, a rovarölőké a háromnegyedére, míg a gombaölőké a negyedére esett vissza. A növényvédő szerek iránti kereslet csökkenése nemcsak az inputanyagok értékesítési árának és az időjárási körülményeknek köszönhető, hanem annak is, hogy a gazdák inkább kívánnak a növényvédő szerek beszerzésével, hiszen a 2022-es év teljesen megváltoztatta az évek óta tapasztalt kórokozók és kártevők mechanizmusait. Az egy hónappal korábbihoz képest a tárgyhavi értékesítési árak ismét vegyesen mozogtak. A legnagyobb áremelkedést a Listego könyvelhette el (+24,9 százalék), amely az előző havi árcsökkenése után újra elérte az októberi árszintet. A 2022. decemberi árakhoz képest a tárgyhavi árak átlagos 30-40 százalékos emelkedése mellett a Fozát 480-é 70 százalékkal, míg egyes termékeknél az ár közel a két és félszeresére nőtt (pl. Roundup Mega).

Egyes növényvédő szerek értékesítési ára ÁFA nélkül

Megjegyzés: A témában friss adatokat előreláthatóan a NAK 8. heti Piaci és Árinformációk kiadványában talál.

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály adatgyűjtése

NÖVÉNYVÉDELEM

MÉG LEHET JELENTKEZNI A SZARVASON INDULÓ NÖVÉNYVÉDELMI DRÓNPILOTA KÉPZÉSRE

(magyarmezogazdasag.hu, január 19.)

Január végén indul a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem és az ABZ Drone Kft. közös növényvédelmi drónpilóta képzése Szarvason. A szakképesítés megszerzésével lehetőség nyílik növényvédelmi monitorozás és növényvédelmi kezelések drónnal történő elvégzésére. A képzési tematika nemcsak a növényvédelmi, térinformatikai, jogi és repüléstechnikai ismereteket tartalmazza, hanem egyedülálló módon kiegészül a MATE Szent István Biztonságkutató Központja által oktatott, a kritikus infrastruktúrák és létfontosságú rendszerek védelmével kapcsolatos drónos alkalmazásokkal is. „A hiánypótló képzésre szép számú érdeklődő van, de a jelentkezésre még most is van lehetőség. Növényvédelmi drónpilóta képzésben egyetem ilyen mélységig még nem vett részt piaci partnerrel közösen” – mondta a beruházás átadóján Dr. Gyuricza Csaba rektor. Dr. Bozán Csaba projektvezető, a MATE Öntözési és Vízgazdálkodási Kutatóközpontjának vezetője az MTI-nek elmondta, a végzett drónpilóták az általuk felvett adatokat ki is tudják majd értékelni, így léphetnek egyet a precíziós gazdálkodás irányába. [További információk ide kattintva](#) érhetőek el.

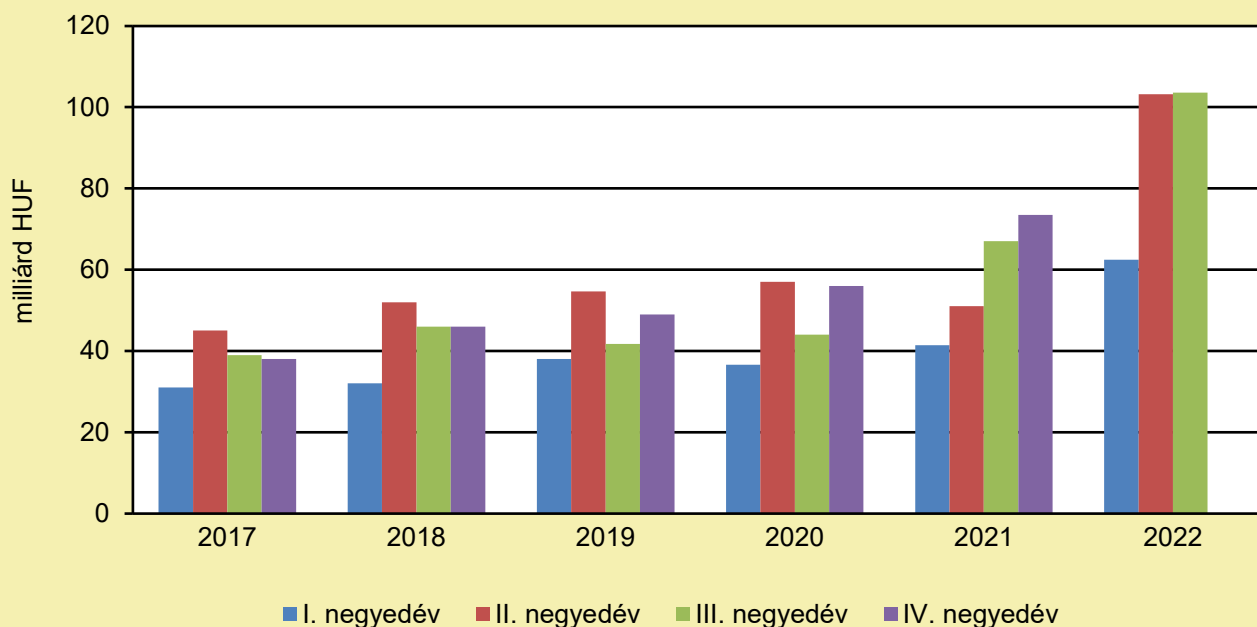
AGROTECHNIKA

A GÉPÉRTÉKESÍTÉS ALAKULÁSA 2022 I.–III. NEGYEDÉVBEN

(AKI Statisztikai jelentések, Mezőgazdasági gépek forgalma, 2022/4. szám)

Technológiai modernizáció zajlik a hazai mezőgazdaságban, a magyarországi mezőgazdasági gépértékesítés alakulása évek óta dinamikusabban növekszik. Az idei év első kilenc hónapjában az egyéni gazdaságok és a társas vállalkozások 269,1 milliárd forint értékben vásároltak új mezőgazdasági gépeket és eszközöket, ez 69 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbi forgalmat. A gazdálkodók 63,2 milliárd forintot fordítottak alkatrészekre, ami 15 százalékos növekedés az egy évvel korábbi időszakhoz képest. A mezőgazdasági termelők továbbra is az erőgépek beszerzésére költötték a legtöbb pénzt, ami a mezőgazdasági gépberuházások összértékének 61 százalékát tette ki. A teljes értékesítésen belül a traktorok 35, a gabonakombajnok 15 százalékos részarányt képviseltek.

A forgalmazó szervezetek mezőgazdaságigép-értékesítése mezőgazdasági végfelhasználóknak

Megjegyzés: A témában friss adatokat előreláthatóan a NAK 14. heti Piaci és Árinformációk kiadványában talál.

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály adatgyűjtése alapján

AGROTECHNIKA

FELTÁMADT A MAGYAR TRAKTORGYÁRTÁS ÉS EGYRE MAGASABBRA TÖR (agroinform.hu, január 18.)

Jánoshalmán, a Renner Bt. keretein belül indult újra Magyarországon a traktorgyártás. A magyar traktor iránt egyre nagyobb az érdeklődés. Madagaszkáron és Erdélyben már régebb óta dolgoznak 50 lóerős Renner traktorok. Hamarosan Szerbiában és Angolában is munkába áll egy-egy erőgép, de az erősebb, 80 lóerős. Bosznia-Hercegovinába pedig 15 traktort szállítunk idén – összegezte Dr. Renner Tamás cégvezető. A jánoshalmi traktorokat, igény szerint, 50 és 80 lóerős dízel- és 80 lóerős benzinmotorral szerelik. Dr. Renner Tamás arról is beszámolt, hogy a cég együttműködik a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemmel és a traktorok vegyes, benzin-gáz, valamint az elektromos meghajtásának fejlesztésén dolgoznak, ugyanis Kirgizisztánban ugyancsak érdeklődnek a traktor iránt. Jelezte azt is, hogy az elektromos motorral szerelt, akkumulátoros traktorok a nehéz talajmunkákhoz még nem rendelkeznek elegendő teljesítménnyel. Hozzátette, hogy az éghajlati sajátosságok miatt speciális fejlesztéseket hajtanak végre. Kirgizisztán és a türk államok magashegyi éghajlatán a vegyes, gáz- és benzinmotor a kedvezőbb, míg a szubszaharai térségben, a magasabb hőmérséklet miatt, a traktorokon nagyobb hűtőre van szükség.

MALOM- ÉS SÜTŐIPAR

ELSTARTOLT A MEGAPÉKSÉG

(mfor.hu, január 21.)

Több mint egy éves csúszással, de a közelmúltban elindult az ország egyik legjelentősebb élelmiszeripari beruházása. A zöldmezős „megapékséget” Hatvanban, az M3-as autópálya mellett hozta létre Tóth Péter, közismert nevén a Lipóti Pék. A 2020 nyarán indult beruházás tervezett önköltsége akkor még 16,5 milliárd forint volt – ebből 6,75 milliárd forint az állami támogatás –, de a végösszeg már 20 milliárd forint körül alakult. Az évi 70 ezer tonnás kapacitású sütőüzem célja az ország 3200 településének „lefedése” friss pékáruval. A Lipóti Pékség már működő, 350 mintaboltból álló hálózatára építve jön létre az új országos értékesítési hálózat, amely a magyar tulajdonban levő kereskedelmi egységekre fókuszál, termékekkel és szolgáltatásokkal. Elsőként a Coop hálózattal írtak alá szerződést, ami egyszeriben 800 üzlettel bővítheti a terjesztési láncot. Az első 18 bolt már belépett az értékesítési hálózatba, ezt követően hetente 30-50 egységgel bővülnek.

TAKARMÁNYIPAR

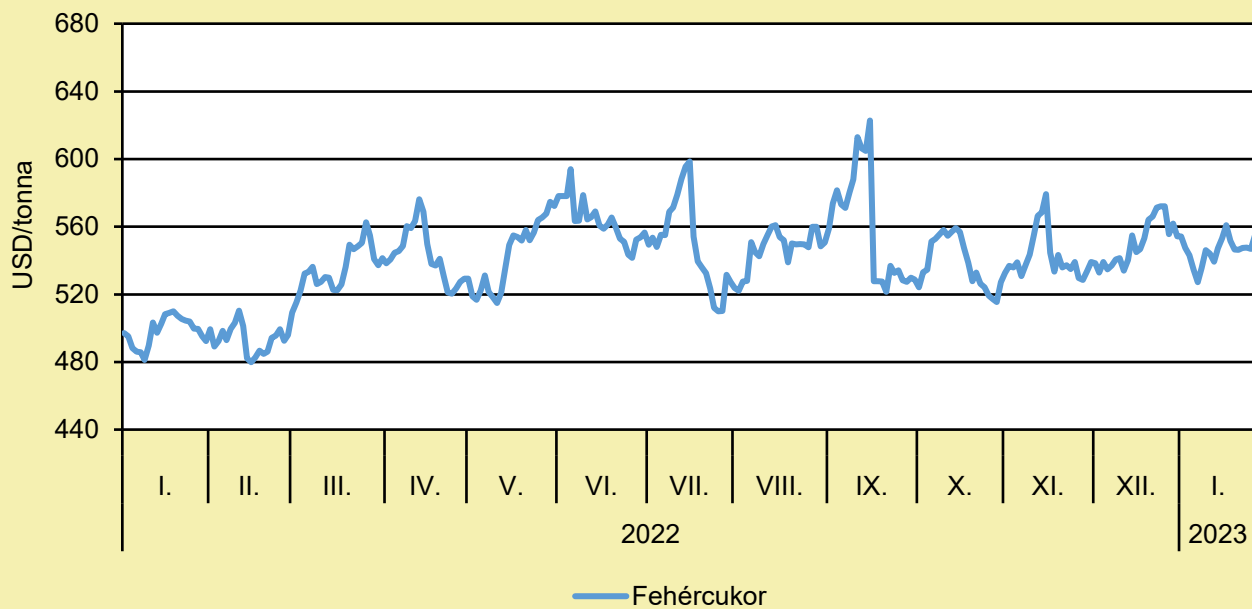
ELKERÜLHETETLEN A TAKARMÁNYÁRAK TOVÁBBI EMELKEDÉSE

(vg.hu, január 19.)

Túl vagyunk az élelmiszerár-robbanás nagyobb részén, a mostani szintről csak kismértékű áremelkedés várható – mondta az UBM Nyrt. vezérigazgatója. Horváth Péter szerint azonban a mezőgazdasági szektor minden szereplőjét kihívás elé állítja a megváltozó időjárás. Várható, hogy a hagyományosan mediterrán fajták átveszik az uralmat a Kárpát-medencében, míg a tradicionálisan Magyarországon termesztett növények csak tőlünk északabbra élnek majd meg. A növénytermesztők jobb helyzetben vannak idehaza, mint az állattenyésztők, nagyobb jövedelmezőséget is tudtak elérni. Ugyanakkor a küszöbön áll a madárinfluenza elleni vakcina kikísérletezése, ha a készítmény megkapja a szükséges engedélyeket, akkor fellelégezhetnek az állattenyésztők. A piacvezető takarmánygyártó árbevételének csaknem fele exportpiacokról származik, Európa legtöbb országában jelen vannak. Az egyik legkiélezettebb versenyhelyezettel a lengyel piacon találkozunk – tette hozzá a vezérigazgató.

CUKORIPAR

A fehércukor legközelebbi határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén (2022–2023)

Forrás: LIFFE

ITALGYÁRTÁS

BAJ LEHET, HA EZ AZ ITAL ELTŰNIK, MÁRPEDIG EZ A HELYZET FENYEGET (agroinform.hu, január 22.)

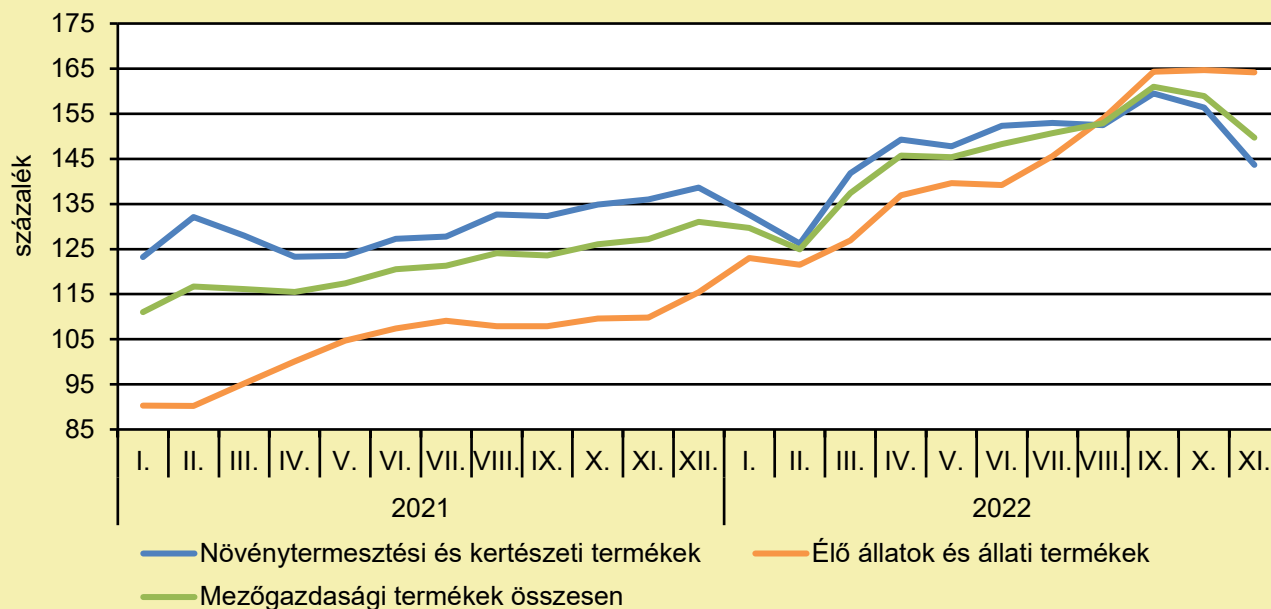
Hiába is szeretnénk egyre többen a kávézás szenvedélyének hódolni, a kávétermesztés bizony egyre kilátástalanabb helyzetbe kerül a folyamatos globális felmelegedés miatt. Nőnek az árak, és feltehetően 30 év múlva már megfelelően jó termőföld sem lesz a kávé termeléshez, pedig sokan nehezen mondanának le erről a legális élelmiszeréről. A kávé egyszerre jelenti a mezőgazdaság és az ipar által a kávéfajták magvainak feldolgozásával előállított termékeket (pl. pörkölt kávé, szemes kávé, babkávé, őrölt kávé), valamint magát az italt, amit az előbbiekből készítenek. A fő hatóanyaga a koffein, de ma már létezik olyan kávé is, ami csökkentett koffeintartalmú. A kávé, mint minden intenzív módon monokultúrában termesztett növény, sok energiát és vegyi védelmet igényel. A kávé jövőjét illetően a szakemberek egyöntetűen borúlátóak, a klímaváltozás következtében a Coffea arabica termőterülete várhatóan drasztikusan csökkenni fog. A Nemzetközi Kávészervezet (International Coffee Organization, IOC) adatai szerint, a kávé fogyasztásának globális üteme mértéke évente 1-2 százalékkal emelkedik, miközben a terjedő gyilkos aszályok az egész kávéipart veszélybe szorogatják. Folyamatos az árak emelkedése, így egyre többen termesztik az olcsóbb, robuszta fajtájú kávékat, mint a jobb minőségű arabicát.

ALKOHOL-ALTERNATÍVÁT FEJLESZTETTEK LONDONBAN (storeinsider.hu, január 20.)

Az Alcarelle nevű új molekuláris vegyületet az Imperial College London neuropszicho-farmakológiai szakértője, David Nutt professzor által vezetett csoport hozta létre. A szintetikus alkohol jelenleg a szabályozó hatóságoknál vár az engedélyezésre. Amennyiben jóváhagyják, hamarosan azokat a fogyasztókat célozza meg, akik élveznék az alkohol okozta felpezsdülést és az általa kínált kikapcsolódást anélkül, hogy ennek egészségügyi következményei (kontrollvesztés vagy másnaposság) lennének. „Az alkohol egy GABA nevű vegyi anyagot utánoz, amely az agyban termelődik. Ma már tudjuk, hogy a GABA-receptornak 15 altípusa van jelen az agy számos különböző részében, és az alkohol mindegyikhez kötődik, és rengeteg mellékhatást okoz. A szintetikus alkohollal azokat a receptorokat céloztuk meg az agy azon részein, amelyek szabályozzák az érzéseket, az interakciókat és a szocializációt” – fogalmazott a szintetikus alkohollal kapcsolatban David Nutt. Szerinte lehetséges, hogy új molekuláris vegyülete csak a „hasznos” GABA-receptorokat válassza ki, és azokat a receptorokat stimulálja, amelyek a bódultságot okozzák, s közben az ember nem tapasztal fejfájást, memóriazavart, agressziót, vagy – hosszabb távon – májproblémákat.

AGRÁRÁGAZAT ÁLTALÁBAN

A mezőgazdasági termelői árak alakulása
(előző év azonos időszaka = 100 százalék)

Megjegyzés: A témában a következő friss adatokat a NAK 7. heti Piaci és Árinformációk kiadványában találja.
Forrás: KSH-adatok alapján AKI-szerkesztés

KISZÁMÍTHATÓ AGRÁRTÁMOGATÁSI RENDSZERBEN BÍZHATNAK A GAZDÁK IDÉN IS

(kormany.hu/MTI, január 23.)

Nagy István agrárminiszter a legfontosabb feladatok egyikének az új agrártámogatási rendszer elindítását nevezte. A pályázatoknak saját honlapjuk lesz, az Agrárminisztérium (AM) és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) szakemberei pedig már el is kezdték az országjárást, hogy bemutassák a pályázati lehetőségeket és feltételeket. A piaci nehézségek miatt a tervezhetőség különösen fontos, a termelők számíthatnak a kormány segítségére – hangsúlyozta. A tárcavezető szerint a 2027-ig tartó Közös Agrárpolitika (KAP) a tervek megvalósításának időszakát hozhatja el, uniós és költségvetési forrásai történelmi lehetőséget jelentenek a magyar mezőgazdaságnak és élelmiszeriparnak. A tavasszal benyújtható egységes kérelmekkel, öt jogcímen, összesen 539 milliárd forint közvetlen terület- és állatalapú támogatás igényelhető. Idén csaknem 1400 milliárd forint agrár- és vidékfejlesztési támogatás kifizetésére lesz lehetőség, de segítséget jelenthet a mezőgazdaság számára a hitelmoratórium, a kamattámogatás vagy a kamatstop is – tette hozzá.

AGRÁRÁGAZAT ÁLTALÁBAN

AM: A PRECÍZIÓS TECHNOLÓGIA A HATÉKONY MEZŐGAZDASÁG FELTÉTELE (fruitveb.hu, január 19.)

Az a gazdálkodó, aki elmulasztja a fejlesztést, az új technológiák alkalmazását, végérvényesen lemarad a versenyben – jelentette ki Feldman Zsolt, a február 8-9-én megrendezendő PREGA Konferenciát beharangozó sajtótájékoztatón. Az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára megfogalmazása szerint, a mezőgazdasági termelést érő nehézségek, az európai uniós zöld előírások erősödése és a piacok kiszámíthatatlansága erősíti a technológiai megújulás kényszerét. Feldman Zsolt elengedhetetlennek nevezte, hogy a gazdálkodók ezekre a változásokra a megfelelő szaktudással, a kellő alkalmazkodóképességgel, valamint nyitottsággal reagáljanak. Ehhez hozzásegítheti őket a PREGA Konferencia és kiállítás. Feldman Zsolt jelezte: a kormányzat támogatja az agrárdigitalizációt, segíti a precíziós fejlesztések megvalósítását. Ennek eredményeképpen a 2021-ben megjelent „Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések támogatása” elnevezésű felhívásra 193 milliárd forint támogatásban részesült 2 618 kérelem. Ezen túl az új Közös Agrárpolitikában még nagyobb jelentősége lesz a képzéseknek és a személyes tanácsadásnak, elsősorban a kis- és közepes gazdaságok számára, hiszen a gazdák ismeretének bővítése biztosíthatja, hogy minél inkább erőforrás-hatékony gazdálkodást folytassanak, megóvva ezzel a környezeti értékeket és megfelelően az EU-s zöld előírásoknak és elvárásoknak.

MEGKEZDŐDIK A MEZŐGAZDASÁGI BIZTOSÍTÁSI DÍJTÁMOGATÁSOK KIFIZETÉSE (kormany.hu/AM Sajtóiroda, január 19.)

A klímaváltozás mindennapokban, de a gazdálkodásban különösen érezhető hatásai, vagy a tavalyi történelmi léptékű aszályhelyzet nyomatékosan felhívja a mezőgazdasági termelők figyelmét, hogy feltétlenül érdemes kockázatkezelési eszközöket igénybe venniük – mutatott rá Nagy István agrárminiszter. A tárca vezetője kiemelte, hogy az Európai Unióban Magyarországon működik a legkiterjedtebb mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer. Ennek egyik pilléréként, a gazdák hosszú évek óta igénybe vehetik az időjárási kockázatokra kötött mezőgazdasági biztosítási szerződések díjához nyújtott támogatást, amennyiben a Magyar Államkincstárhoz benyújtott egységes támogatási kérelemben azt igénylik. A mezőgazdasági termelők öngondoskodáson alapuló felelősségének megerősítését is célzó, a biztosítások díjának egy részét fedező támogatást az Agrárminisztérium a Vidékfejlesztési Program keretéből biztosítja. A miniszter hangsúlyozta, hogy a mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás éves keretösszege – amely 2016 évben még 4 milliárd forint volt – folyamatosan és dinamikusan növekszik, ezáltal már az elmúlt 7 év alatt 100 ezer kérelem kapcsán több, mint 37 milliárd forint kifizetésére került sor. A mostani döntéssel a 2022. év vonatkozásában további több, mint 23 ezer kérelem kapcsán csaknem 14 milliárd forint támogatás került jóváhagyásra, amelynek a gazdák részére történő kifizetését a Magyar Államkincstár hamarosan megkezdi.

ÉLELMISZERIPAR ÁLTALÁBAN

UNIÓS ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI RIASZTÁSOK: BAROMFITERMÉKEKKEL, ZÖLDSÉGEKKEL ÉS GYÜMÖLCSÖKKEL VOLT A LEGTÖBB GOND

(kormany.hu/AM Sajtóiroda, január 24.)

Mintegy 200 kockázatos termék miatt kellett Magyarországon intézkedni tavaly az EU-s riasztási rendszer adatai alapján. A hazánkat érintő ügyek elsősorban baromfihúshoz és az abból készült termékekhez, zöldségekhez és gyümölcsökhöz, fűszerekhez, valamint étrend-kiegészítőkhöz kapcsolódtak. Az esetek 86%-a külföldi előállítású terméket érintett – emelte ki előzetes évösszefoglalójában Felkai Beáta Olga. Az Agrárminisztérium élelmiszerlánc-felügyeletéért felelős helyettes államtitkára kiemelte: hazai gyártású termékkel az esetek alig 14%-ában, összesen 31 alkalommal volt gond. Főként baromfihúst vagy abból készült termékeket kifogásoltak mikrobiológiai szennyezettség miatt a tagállamok. A Nébih mint az élelmiszerlánc-felügyeletéért felelős magyar hatóság, tavaly 19 ügyet jelentett a rendszeren keresztül, minden esetben kockázatos élelmiszer miatt. A RASFF 2022-ben is fontos szerepet játszott a problémás termékek nyomomonkövetésében, valamint a velük kapcsolatos intézkedésekben – hangsúlyozta Felkai Beáta. A Nébih Termékvisszahívás adatbázisában idén publikált 61 visszahívásnak csaknem a fele a RASFF rendszeren érkezett információk hatására indult. A legemlékezetesebb, illetve szakmai szempontból legérdekesebb esetek között a csokoládé termékekkel kapcsolatos problémákat, valamint a bogyós gyümölcsök okozta megbetegedéseket emelte ki a helyettes államtitkár.

IZLAND LEHET EURÓPA ÉLÉSKAMRÁJA?

(magyarmezogazdasag.hu/phys.org, január 20.)

Meglepő kijelentés lehet, hogy egy nem kifejezetten mezőgazdaságáról híres ország mégis fontos élelmiszer-termelővé léphet elő. Ez persze egyelőre csak elmélet, ám a Reichman Egyetem egyik kutatója szerint akár 40 millió európai ember élelmiszer-biztonságáról gondoskodhat a szigetország. Dr. Asaf Tzachor, a Reichman Egyetem Fenntarthatósági Iskolájának tanára az izlandi, dán és brit környezetvédelmi és táplálkozástudományi tudósokkal együttműködve azt állítja, hogy a vízenergiából és geotermikus forrásokból származó, megújuló energiával fejlett biológiai reaktorokban tenyészthetnének spirulinát (egy fehérjedús cianobaktériumot), amivel a szigetország jelentősen hozzájárulhatna Európa fehérje-önellátási törekvéseihez. Ezzel Izland több százezer tonnányi fenntartható, fehérjében gazdag biomasszát állíthatna elő, és teljesen önellátóvá válhatna fehérjéből, sőt, a többi észak-európai országot is el tudná látni. Az új tanulmány, az újszerű élelmiszer-termelési rendszerek esetében, a különböző energiaelosztási forgatókönyvek technikai megvalósíthatóságát vizsgálja. A legkonzervatívabb forgatókönyv szerint, a jelenleg beépített kapacitás 15 százalékának átcsoportosításával, Izland önellátóvá válhatna fehérjéből, biztosítva a 2030-ra előrejelzett 390 000 fős lakosság fehérjeszükségletét, és a kiváló minőségű fehérjék nettó exportőrévé válhatna. A legambiciózusabb forgatókönyv szerint pedig nemcsak önellátóvá válna az ország, de emellett jelentősen hozzájárulna Dánia, Finnország, Litvánia, Lettország, Észtország, Jersey, a Man-sziget, Guernsey és a Feröer-szigetek élelmiszer-biztonságának biztosításához is.

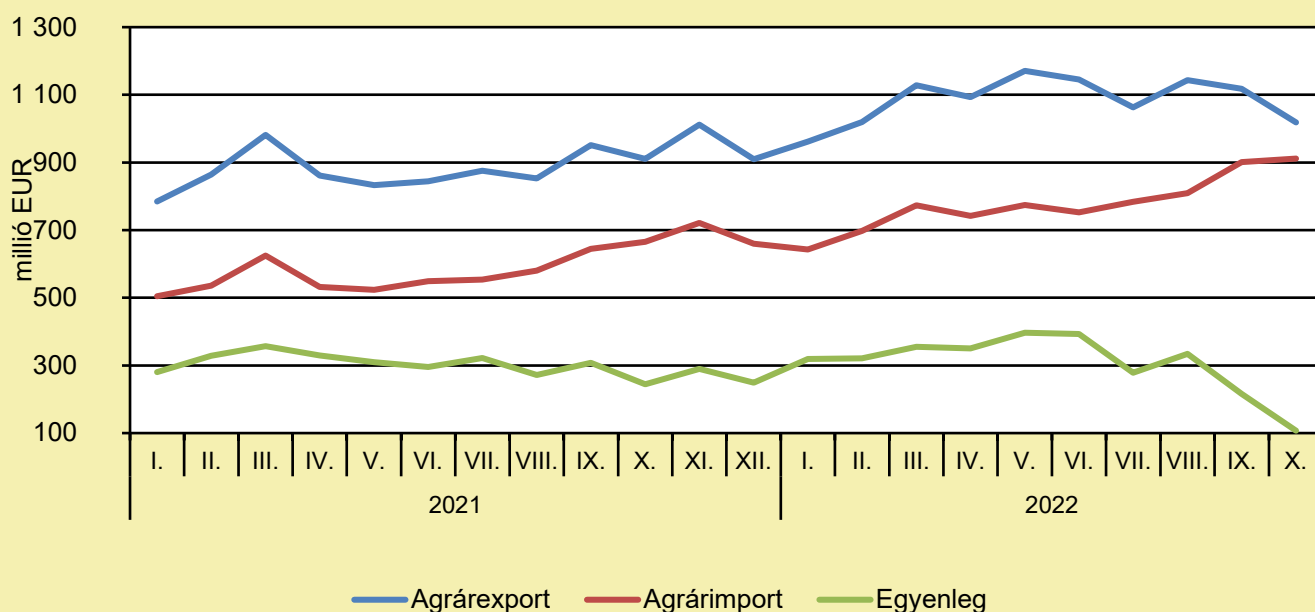
ÉLELMISZER-KERESKEDELEM

ÉLELMISZER-KÜLKERESKEDELEM

(KSH-adatok alapján AKI-szerkesztés, január)

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek exportértéke 11,9, importértéke 37,0 százalékkal emelkedett, az egyenleg pedig 56,3 százalékkal volt kevesebb 2022 októberében, az előző év azonos időszakához képest. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke 1019 millió eurót, behozatalának értéke 912 millió eurót tett ki, az agrár-külkereskedelem aktívuma 107 millió euró volt 2022 tizedik hónapjában, azaz 138 millió euróval kevesebb, mint egy évvel korábban.

Az agrár-külkereskedelem havonkénti alakulása

Megjegyzés: A témában a következő friss adatokat a NAK 6. heti Piaci és Árinformációk kiadványában találja.

Forrás: KSH-adatok alapján AKI-szerkesztés

ÉLELMISZER-KERESKEDELEM

KEDVEZŐTLEN TENDENCIA A KISKERESKEDELEM NYITÁSA AZ IMPORT ÉLELMISZEREKRE

(magyarmezogazdasag.hu/NAK, január 18.)

A magyar fogyasztói és nemzetgazdasági érdekekkel ellentétes, kedvezőtlen folyamat, hogy a kiskereskedelmi áruházláncok – a magyar termelők, előállítók rovására –, egyre több élelmiszer-szegmensben célozzák az import növelését. Ez a tendencia az átmeneti nehézségeken túl az elmúlt években kiharcolt magyar beszállítói pozíciók gyengüléséhez vezethet. A globális agrárgazdasági tendenciák alapján lassul az élelmiszerek árának növekedése, ami lehetőséget nyújthat az árstop kivezetésére, és az segítené a magyar pozíciók megtartását. Már több éve elkezdődött világszerte és hazánkban a termelők, élelmiszer-előállítók inputköltségeinek, az élelmiszer-előállítás költségeinek drasztikus emelkedése, amit a kezdeti időszakban a fogyasztói árak nem követtek le, valamint a kiskereskedelem részéről a termelők felé fizetett árak sem. Az élelmiszerárak – a magas előállítási költségek ellenére –, a korábbi években jelentősen az európai átlag alatt voltak hazánkban, majd a 2022. évi emelkedéssel az átlag közelébe kerültek. Ugyanakkor a globális, illetve európai mezőgazdasági, élelmiszeripari tendenciák azt jelzik, hogy az agrár- és élelmiszertermékek árának emelkedése már a közeljövőben lassulhat. Annak érdekében, hogy a magyar termékek pozíciója ne romoljon, valamint az elmúlt évek során a magyar kereskedők és előállítók közt kialakult bizalmi kapcsolatok fennmaradjanak, célszerű lenne az árstop mihamarabbi kivezetése.

Felelős kiadó:

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
H-1115 Budapest, Bartók Béla út 105–113.
Telefon: +36 80 900 365 (zöld szám)
www.nak.hu
piac@nak.hu

A kiadványt összeállítja és szerkeszti:

Agrárközgazdasági Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: (+36 1) 217-1011
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu